

**RAPORT Z MONITORINGU
„PROGRAMU ROZWOJU
POWIATU NOWOSĄDECKIEGO
DO ROKU 2020”**

ZA OKRES OD 01.01.2016 DO 31.12.2018

Opracował:
Wydział Rozwoju Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu

MAJ 2019

Spis treści

I. Założenia	2
II. Przedmiot i istota monitoringu	2
III. Metodologia przeprowadzenia monitoringu.....	2
IV. Analiza wartości osiągniętych wskaźników monitoringu w odniesieniu do poszczególnych celów strategicznych.....	3
IV.1. Zakres realizacji celów operacyjnych za lata 2016- 2018.....	4
V. ANALIZA SPOŁECZNO- EKONOMICZNA POWIATU NOWOSĄDECKIEGO.....	45
V.1. Podstawa prawna funkcjonowania powiatu.....	45
V.2. Położenie i zasoby naturalne.....	45
V.3. Dane demograficzne	48
V.4. Edukacja.....	48
V.5. Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego.	50
V.6. Ochrona Zdrowia	51
V.7. Pomoc Społeczna.....	52
V.8. Bezpieczeństwo publiczne	53
V.9. Turystyka.....	54
V.10. Rynek pracy	55
V.11. Komunikacja	57
V.12. Środowisko	57
VI. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU POWIATU NOWOSĄDECKIEGO.....	59
VI.1. Analiza SWOT powiatu nowosądeckiego.....	59
VII. Podsumowanie.....	62

I. Założenia

Zaktualizowany „Program Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego do roku 2020” został przyjęty Uchwałą Nr 291/XXX/18 Rady Powiatu Nowosądeckiego z dnia 01 marca 2018r. Ma on charakter ogólnikowy i ściśle określony horyzont czasowy. Podczas jego tworzenia opracowano docelową wizję rozwoju, misję Powiatu Nowosądeckiego, a także cele i kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego, służące zaspokojeniu potrzeb mieszkańców, a w konsekwencji poprawie jakości ich życia. Warunkiem efektywnego wdrażania Programu jest sprawnie funkcjonujący system monitorowania i oceny, który pozwoli na obserwację efektów działań prowadzonych przez Powiat Nowosądecki oraz na ich ewentualną korektę. System taki stanowi rzeczywiste narzędzie zarządzania, ułatwiające efektywne planowanie, alokację własnych środków, okresową ocenę i aktualizację zapisów programu, zgodnie ze zmieniającymi się warunkami społeczno-gospodarczymi i zdiagnozowanymi potrzebami.

II. Przedmiot i istota monitoringu

Przedmiotem monitoringu strategicznego jest powiat, pojmowany jako spójny system społeczno-ekonomiczno-ekologiczny, składający się z podsystemów w postaci gmin oraz warunkowany oddziaływaniem otoczenia konkurencyjnego.

Istotą monitoringu jest gromadzenie, opracowywanie i przekazywanie informacji przydatnych w zarządzaniu rozwojem powiatu. Monitoring strategiczny stanowi podstawę ewaluacji Programu Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego, obejmującego ocenę długoterminowych działań władz powiatu w zakresie zaspokojenia potrzeb wspólnoty lokalnej oraz budowania pozycji konkurencyjnej. Na podstawie ewaluacji Programu Rozwoju podejmowane są decyzje dotyczące konieczności aktualizacji Strategii.

Efekty monitoringu realizacji Programu Rozwoju, przedstawione zostały w postaci raportu, który jest podstawą do oceny postępu we wdrażaniu ustaleń strategicznych. W zależności od wyniku tej oceny wnioski zawarte w raporcie powinny sygnalizować potrzebę:

- intensyfikacji, bądź ograniczenia podejmowanych kierunków działań,
- aktualizacji i modyfikacji zapisów Programu Rozwoju,
- kontynuacji dotychczasowych kierunków działań (planowanych przedsięwzięć).

III. Metodologia przeprowadzenia monitoringu

System monitorowania ma charakter ciągły, którego celem jest przedstawienie stanu zaawansowania realizacji przedsięwzięć i kierunków działań, które są podporządkowane celom operacyjnym i strategicznym. Zgodnie z zapisami Programu monitoring prowadzony jest w cyklu rocznym. Dzięki niemu jest przejrzystość w zgodności zadań i celów z dokumentami szczebla wojewódzkiego i krajowego. Proces ten ma umożliwić wyciąganie wniosków z podjętych działań i przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym, na jakim etapie realizacji znajdują się i co zostało wykonane, a co nie. Ponadto monitorowanie pozwala na modyfikację tych zadań, które w czasie ich realizacji wykazują trudności, by w sposób bardziej efektywny osiągnąć wyznaczone cele i oczekiwania. Doświadczenia związane z monitorowaniem strategii, głównie w zakresie możliwości i pozyskiwania danych, ich kompleksowości i wiarygodności, wpłynęły na dobór wskaźników.

Niniejszy *Raport* stanowi opracowanie zawierające informację na temat postępu, jaki osiągnięto w latach 2016-2018 w zakresie realizacji priorytetów Programu Rozwoju Powiatu

Nowosądeckiego do roku 2020. Opracowany Raport z monitoringu służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dążenia do założonych celów oraz poziomu ich osiągnięcia.

Raport zawiera tabelaryczne zestawienie wyników wskaźników monitoringowych w oparciu o dane pozyskane z jednostek organizacyjnych oraz wydziałów Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu, Urzędu Statystycznego oraz instytucji i jednostek z terenu Powiatu Nowosądeckiego za lata 2016-2018.

IV. Analiza wartości osiągniętych wskaźników monitoringu w odniesieniu do poszczególnych celów

Zrównoważony rozwój powiatu charakteryzuje się tym, że odpowiada potrzebom społeczności lokalnej i nie stanowi równocześnie żadnych zagrożeń dla możliwości rozwoju przyszłych pokoleń. Jest to cel nadrzędny, który władze powiatu i społeczność wyznaczają sobie, by go osiągnąć w wyznaczonym czasie, dzięki odpowiednio dobranym celom strategicznym.

Cele strategiczne odznaczają się długim horyzontem czasowym, który wynika z wizji rozwoju. Ustalają kierunek rozwoju życia społeczno-ekonomicznego powiatu. Wyznaczają zakres działań, które mają prowadzić do zwiększenia możliwości dalszego postępu w rozwoju.

Cel strategiczny I:

Rozwój gospodarczy powiatu poprzez udoskonalony układ komunikacyjny i sprawną infrastrukturę techniczną oraz stały rozwój przedsiębiorczości oraz obszarów wiejskich gwarancją wzrostu ekonomicznego powiatu

Cel strategiczny II:

Rozwój sfery społecznej powiatu poprzez wysoki poziom ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej, zachowanie bogactwa przyrody i kultury powiatu oraz likwidację bezrobocia

Cel strategiczny III:

Rozwój sfery instytucjonalnej powiatu poprzez wzrost efektywności funkcjonowania administracji oraz współpraca i promocja

Do każdego celu strategicznego przypisany jest cel operacyjny, do których z kolei przypisane są kierunki działań. Postęp realizacji celów strategicznych Programu Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego do roku 2020 można ocenić w sposób mierzalny analizując wartości wskaźników monitoringu, przypisanych poszczególnym celom operacyjnym, co pokazuje poniższa ocena.

IV.1. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu strategicznego

I. Rozwój gospodarczy powiatu poprzez udoskonalony układ komunikacyjny i sprawną infrastrukturę techniczną oraz stały rozwój przedsiębiorczości oraz obszarów wiejskich gwarancją wzrostu ekonomicznego powiatu.

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Promocja przedsiębiorczości i postaw innowacyjnych
- Współpraca z przedsiębiorcami, stowarzyszeniami i instytucjami otoczenia biznesu w zakresie rozwoju gospodarczego powiatu
- Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie dostępu do instrumentów wsparcia finansowego dla przedsiębiorców
- Podejmowanie działań wspierających rozwój MŚP poprzez wsparcie dotacyjne szkolenia oraz doradztwo

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Powiatowy Urząd Pracy, Wydział Rozwoju oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

A. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **I.1 Rozwój przedsiębiorczości i inwestycji.**

Tabela 1. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego I.1.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba podmiotów gospodarczych ogółem	15 721	16 058	17 034
2	Liczba podjętych działań mających na celu promocję przedsiębiorczości	1 Gala Przedsiębiorczości	1 Gala Przedsiębiorczości	1 Gala Przedsiębiorczości
3	Liczba podjętych działań mających na celu rozwój gospodarczy powiatu z instytucjami otoczenia biznesu	1	1	1
4	Liczba instytucji otoczenia biznesu	brak danych	brak danych	brak danych
5	Wartość nakładów finansowych w postaci dotacji jednorazowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej	8 321 491,97 zł	8 864 863,30 zł	7 700 554,06 zł
6	Liczba osób korzystających ze wsparcia finansowego	471 osób otrzymało dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	451 osób otrzymało dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	433 osoby otrzymało dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej

7	Liczba przeprowadzonych szkoleń dla osób z sektora MŚP zamieszkujących teren powiatu	6	0	0
8	Liczba przeprowadzonych godzin doradztwa zawodowego dla osób z sektora MŚP	120	0	0

W analizowanym okresie wzrosła liczba podmiotów gospodarczych ogółem. Obecnie zarejestrowanych w powiecie nowosądeckim wg danych z GUS jest 17 034 podmiotów. Liczba podjętych działań mających na celu promocję przedsiębiorczości jest na stałym poziomie - co roku organizowana jest Gala Przedsiębiorczości Powiatu Nowosądeckiego na której wręczane są nagrody Starosty Nowosądeckiego dla najlepszych pracodawców. Omawiając wskaźniki dla celu operacyjnego I.1 Rozwój przedsiębiorczości i inwestycji należy zauważyć, iż duży wpływ na rozwoju przedsiębiorczości w powiecie nowosądeckim ma ilość przyznanych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, które otrzymało 1 355 osób, w tym w 2016 roku 7 osób otrzymało dotacje w ramach projektu „Kompleksowe wsparcie osób zwolnionych i zagrożonych zwolnieniem z pracy z terenu Powiatu Nowosądeckiego” realizowanego przez Wydział Rozwoju Starostwa Powiatowego w ramach Poddziałania 8.4.2 Adaptacja do zmian współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. W badanym okresie łączna wartość nakładów finansowych w postaci dotacji jednorazowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej wyniosła 24 886 909,33 zł.

B. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **I.2 Usuwanie barier w funkcjonowaniu układu drogowego powiatu w zakresie obsługi komunikacyjnej obszaru oraz dostępności do zewnętrznych połączeń drogowych.**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Oddziaływanie na racjonalizację przebiegu i poprawy parametrów technicznych dróg krajowych i wojewódzkich
- Dostosowanie parametrów technicznych dróg powiatowych do przejścia ruchu z dróg krajowych i wojewódzkich
- Przebudowa obiektów mostowych, nie spełniających warunków technicznych oraz narażonych na zniszczenie powodziowe
- Odbudowa i zabezpieczenie infrastruktury drogowej zniszczonej oraz narażonej na zniszczenia przez powódź i osuwiska
- Usuwanie przyczyn i zmniejszanie zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego
- Oddziaływanie na rozwój połączeń kolejowych w tym budowę linii łączącej Nowy Sącz z Krakowem i przejściami granicznymi
- Działanie na rzecz otwarcia układu komunikacyjnego subregionu na kraj i południe Europy – wyeliminowanie ograniczeń dotyczących przejść granicznych

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Powiatowy Zarząd Dróg oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji

realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 2. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego I.2.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba km dróg krajowych/ wojewódzkich poddanych modernizacji Drogi krajowe Drogi wojewódzkie	2,5 km (drogi krajowe), 1,5 km (drogi wojewódzkie)	6,1 (drogi krajowe), 4,2 km (drogi wojewódzkie)	7,0 km (drogi krajowe), 3,4 km (drogi wojewódzkie)
2	Liczba wybudowanych km dróg krajowych/ wojewódzkich: Drogi krajowe Drogi wojewódzkie	0 (drogi krajowe), 0 (drogi wojewódzkie)	0 (drogi krajowe), 0 (drogi wojewódzkie)	0 (drogi krajowe), 0 (drogi wojewódzkie)
3	Liczba przebudowanych obiektów mostowych (drogi krajowe)	2 szt.	3 szt.	2 szt.
4	Liczba przebudowanych obiektów mostowych (drogi powiatowe)	2 szt.	3 szt.	0
5	Liczba przebudowanych obiektów mostowych narażonych na zniszczenie powodziowe (drogi powiatowe)	2 szt.	3 szt.	0
6	Liczba przebudowanych obiektów mostowych narażonych na zniszczenie powodziowe (drogi wojewódzkie)	0	0	0
7	Liczba odbudowanej i zabezpieczonej infrastruktury drogowej narażonej na zniszczenia przez powódź (drogi krajowe i wojewódzkie)	0	0	0
9	Liczba podjętych inicjatyw mających na celu usuwanie przyczyn i zmniejszenie zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (drogi krajowe)	1,0 km	1,3 km	4,5 km

10	Liczba podjętych inicjatyw mających na celu usuwanie przyczyn i zmniejszenie zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (drogi powiatowe)	6,8 km	13,3 km	1,2 km
11	Liczba podjętych inicjatyw mających na celu usuwanie przyczyn i zmniejszenie zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (drogi wojewódzkie)	1,2 km	1,4 km	1,9 km
12	Wskaźnik dostępności transportowej liczonej na bazie WMDT	brak danych	brak danych	brak danych
13	Ilość wybudowanych km linii kolejowych w tym linii łączącej Nowy Sącz z Krakowem i przejściami granicznymi	brak danych	brak danych	brak danych
14	Ilość wybudowanych stacji i przystanków kolejowych	brak danych	brak danych	brak danych
15	Ilość wybudowanej infrastruktury związanej ze skomunikowaniem stacji i przystanków kolejowych	brak danych	brak danych	brak danych
16	Ilość działań podjętych na rzecz otwarcia układu komunikacyjnego subregionu na kraj i południe Europy (wyeliminowanie ograniczeń dotyczących przejść granicznych)	brak danych	brak danych	brak danych

Analiza uzyskanych wartości wskaźników w okresie monitorowania wskazuje na postęp w zakresie realizacji celu szczegółowego I.2 *Usuwanie barier w funkcjonowaniu układu drogowego powiatu w zakresie obsługi komunikacyjnej obszaru oraz dostępności do zewnętrznych połączeń*. Systematycznie modernizowana jest sieć dróg krajowych oraz wojewódzkich, łącznie poddano modernizacji 15,6 km dróg krajowych oraz 9,1 km dróg wojewódzkich. W ramach modernizacji obiektów mostowych, zostało przebudowanych łącznie 7 mostów przy drogach krajowych oraz 5 przy drogach wojewódzkich.

W latach 2016-2017 przebudowano 5 obiektów mostowych narażonych na zniszczenie powodziowe m. in. w roku 2016 mosty w miejscowościach Chomranice oraz Piwniczna, natomiast w roku 2017 przebudowano mosty w miejscowościach Czyrna, Roztoka Wielka i Ptaszkowa. Analizując wskaźnik liczby podjętych inicjatyw mających na celu usuwanie przyczyn i zmniejszenie zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, zmodernizowano 6,8 km dróg krajowych, 21,3 km dróg powiatowych oraz 4,5 km dróg wojewódzkich.

C. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **I.3 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Wdrożenie jednolitego systemu elektronicznego obiegu dokumentów w jednostkach samorządu terytorialnego powiązanego z elektroniczną skrzynką podawczą
- Uruchomienie e-usług publicznych dla sektora publicznego i prywatnego

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Biuro Obsługi Teleinformatycznej, Komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego, Powiatowy Urząd Pracy, Szkoły Powiatu Nowosądeckiego oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 3. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego I.3 .

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba podjętych działań mających na celu wdrożenie jednolitego systemu obiegu dokumentów w jednostkach samorządu terytorialnego powiązanego z elektroniczną skrzynką podawczą	0	0	0
2	Liczba wybudowanych platform teleinformatycznych dla systemów informatycznych powiatu	1	1	0
3	Liczba uruchomionych e-usług wewnątrzadministracyjnych	0	1	1
4	Odsetek obywateli i przedsiębiorców korzystających z e-usług publicznych	1 654	2 550	3 055
5	Liczba stworzonych/udostępnionych e-usług dla sektora publicznego	1	1	2

6	Liczba stworzonych/udostępnionych e-usług dla sektora prywatnego	0	1	1
---	--	---	---	---

W monitorowanym okresie wartość dotycząca liczby obywateli i przedsiębiorców korzystających z e-usług publicznych z roku na rok wzrasta i w roku 2018 wyniosła 3055. Zostały również zakupione e-usługi dla sektora publicznego oraz prywatnego. W analizowanym okresie w latach 2016 i 2017 wybudowano platformę teleinformatyczną dla systemów informatycznych powiatu. W ramach uruchomionych e-usług wewnątrzadministracyjnych stworzono portal Raportowanie i obsługa nieodpłatnych punktów pomocy prawnej, stworzono również usługi dla sektora publicznego tj. w 2016 roku –Portal Komornika, w 2017 roku Portal Radnego, a w roku 2018 Obsługę nieodpłatnych punktów pomocy prawnej. W ramach stworzonych e-usług dla sektora prywatnego utworzono w 2017r. System debat i głosowań (podgląd z transmisji z sali obrad), a w 2018r. utworzono Obsługę nieodpłatnych punktów pomocy prawnej (umawianie wizyt).

D. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **I.4 Rozbudowa gospodarki przestrzennej**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Wsparcie tworzenia stref aktywności gospodarczej
- Udział w procesach rewitalizacji obszarów zdegradowanych gmin i miast powiatu nowosądeckiego

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Wydział Rozwoju oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 4. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego I.4.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba stworzonych stref aktywności gospodarczej	0	0	0
2	Ilość procesów rewitalizacji obszarów zdegradowanych gmin i miast powiatu nowosądeckiego	0	0	1 Budowa Liceum Ogólnokształcącego w Grybowie

W 2017 roku rozpoczęto budowę Liceum Ogólnokształcącego im. Artura Grottgera polegający na rozbudowie istniejącego budynku oświatowego o salę gimnastyczną z zapleczem oraz przebudowę i nadbudowę przedmiotowego budynku, z przeznaczeniem na Liceum Ogólnokształcące w Grybowie

wraz z infrastrukturą techniczną. Roboty budowlane zostały sfinansowane ze środków Powiatu Nowosądeckiego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach projektu *Modernizacja obiektu dawnego internatu Zespołu Szkół Zawodowych w Grybowie na potrzeby Liceum Ogólnokształcącego im. Artura Grottgera* w ramach RPO WM 2014-2020, w ramach Poddziałania 11.1.2 Rewitalizacja miast średnich i małych. Całkowita wartość projektu 8 346 447,95 zł dofinansowanie 6 259 835,95 zł w tym wkład własny Powiatu Nowosądeckiego 2 086 612,00 zł.

E. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **I.5 Rozwój infrastruktury technicznej**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Rozbudowa i przebudowa istniejących sieci dróg powiatowych stanowiących połączenie z drogami krajowymi i wojewódzkimi
- Przebudowa istniejących dróg powiatowych na terenie powiatu jako czynnik stymulujący rozwój społeczno- gospodarczy
- Przebudowa już istniejących i budowa nowych chodników wzdłuż ulic i dróg powiatowych
- Wspieranie budowy nowych ścieżek zdrowia oraz ciągów rowerowych i pieszych
- Przebudowa istniejących mostów i przepustów w ciągach dróg powiatowych
- Wspieranie budowy sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków na terenie powiatu
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w obiektach jednostek powiatowych
- Wspieranie i propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Powiatowy Zarząd Dróg, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego, oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 5. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego I.5.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Ilość wybudowanych elementów oświetlenia przy drogach powiatowych	33 szt.	17 szt.	0 szt.
2	Długość wybudowanych chodników przy drogach powiatowych (łącznie z gminami)	6 818,86 mb	13 332,4 mb	10 193,98 mb
3	Długość wybudowanych ciągów rowerowych i pieszych (Eurovelo)	0	0	15,3 km
4	Ilość przebudowanych i wybudowanych przepustów i mostów	2 mosty, 2 przepusty	4 mosty	0

5	Długość rozbudowanych i zmodernizowanych km odcinków dróg powiatowych stanowiących połączenie z drogami krajowymi i wojewódzkimi	7,4 km	15,3 km	17,4 km
6	Procent ludności korzystających z wodociągów i kanalizacji	43,5% ludności korzysta z kanalizacji, a 53,8 % korzysta z wodociągów	44,2% ludności korzysta z kanalizacji, a 54,4% korzysta z wodociągów	brak danych - publikacja GUS w czerwcu 2019
7	Ilość wybudowanych km sieci kanalizacyjnych	73,5 km	76,9 km	brak danych - publikacja GUS w czerwcu 2019
8	Ilość wybudowanych km sieci wodociągowych	37,7 km	40,3 km	brak danych - publikacja GUS w czerwcu 2019
9	Liczba podjętych działań mających na celu uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w obiektach jednostek powiatowych	0	0	0
10	Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	946	1047	brak danych - publikacja GUS w czerwcu 2019
11	Długość km odbudowanej i zabezpieczonej infrastruktury drogowej narażonej na zniszczenia przez powódź (drogi powiatowe)	0,6 km w ramach likwidacji szkód powodziowych	2,0 km w ramach likwidacji szkód powodziowych	6,4 km w ramach likwidacji szkód powodziowych

Analiza wartości wskaźników w okresie monitorowania wskazuje na stały postęp w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej w powiecie nowosądeckim. W przedstawionym okresie zainstalowano 33 szt. elementów oświetlenia oraz wybudowano 30 345,24 mb chodników przy drogach powiatowych. Poddano modernizacji i przebudowie 6 mostów oraz 2 przepusty. W latach 2016-2018 rozbudowano i zmodernizowano łącznie 40,1 km odcinków dróg powiatowych stanowiących połączenie z drogami krajowymi i wojewódzkimi, w tym 9 km dróg w ramach likwidacji szkód powodziowych. W monitorowanym okresie wartości w ramach gospodarki wodno-ściekowej wskazują, iż zostało wybudowanych 150,4 km sieci kanalizacyjnych i 78 km sieci wodociągowych. Jak można zauważyć wzrasta również procent ludności korzystających z wodociągów, obecnie jest to 54,4 % i kanalizacji 44,2 %, oraz ilość wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków, która wyniosła 1047 w roku 2017. W roku 2018 na

terenie Powiatu Nowosądeckiego wybudowano 15,3 km tras rowerowych w ramach projektu Budowa Zintegrowanej Sieci Tras Rowerowych w Województwie Małopolskim VeloMałopolska.

F. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **I.6 Poprawa stanu środowiska naturalnego**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Koordynacja realizacji zadań służących poprawie stanu środowiska naturalnego w ramach Programu Ochrony Środowiska Powiatu Nowosądeckiego
- Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej
- Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza
- Realizacja programu usuwania odpadów zawierających azbest
- Podejmowanie działań w zakresie zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu
- Rejestracja i monitoring osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, zabezpieczenie i właściwe zagospodarowanie terenów osuwiskowych i terenów o predyspozycjach osuwiskowych
- Współdziałanie z administracją rządową i samorządową w celu realizacji kompleksowego systemu ochrony przed powodzią
- Wspieranie rekultywacji zbiorników wodnych Rożnów- Czchów

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Wydział Rozwoju, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 6. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego I.6.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Nakłady powiatu na ochronę środowiska (bez funduszy zewnętrznych)	141 435,56 zł	39 398,68 zł	134 414,52 zł
2	Ilość zrealizowanych zadań służących poprawie stanu środowiska naturalnego	31 zadań	39 zadań	20 zadań
3	Liczba obiektów użyteczności publicznej i placówek oświatowych objętych systemem termomodernizacji	0	0	5
4	Ilość kotłowni poddanych modernizacji	0	0	5

5	Stan jakości powietrza	Wg wskaźników ochrony zdrowia - strefa C. Wg wskaźników dot. ochrony roślin - strefa A.	Wg wskaźników ochrony zdrowia - strefa C. Wg wskaźników dot. ochrony roślin -strefa A.	brak danych - publikacja GUS w czerwcu 2019
6	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	brak danych	brak danych	brak danych
7	Ilość posesji z których usunięto odpady zawierające azbest	236	295	679
8	Ilość usuniętego azbestu z terenu powiatu	635,64 Mg	700 Mg	1 726,73 Mg
9	Liczba mieszkańców biorących udział w inicjatywach o charakterze proekologicznym	944	1 184	2 716
10	Ilość energii uzyskanej z odnawialnych źródeł energii	brak danych	brak danych	brak danych
11	Odsetek szkół, w których prowadzona jest ścieżka między przedmiotowa dot. edukacji proekologicznej	100%	100%	100%
12	Liczba uczniów uczestniczących w akcjach ekologicznych	18	10	14
13	Ilość zabezpieczonych i właściwie zagospodarowanych terenów osuwiskowych i terenów o predyspozycjach osuwiskowych	Zatwierdzono dokumentacje dot. stabilizacji osuwisk – w 2016 r. zatwierdzono 6 takich dokumentacji	Nie zatwierdzono żadnych dokumentacji	Zatwierdzono dokumentacje dot. stabilizacji osuwisk – w 2018r. zatwierdzono 3 takie dokumentacje
14	Ilość zarejestrowanych terenów osuwiskowych oraz zagrożonych ruchami masowymi ziemi	6 099 - terenów osuwiskowych 280 - terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	6 287 - terenów osuwiskowych 279 - terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	6 287 - terenów osuwiskowych 279 - terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi
15	Ilość zrealizowanych kompleksowych	0	0	0

	systemów ochrony przed powodzią			
16	Powierzchnia i objętość zbiorników wodnych	1600 ha i 193 mln m ³	1600 ha i 193 mln m ³	1600 ha i 193 mln m ³
17	Wysokość nakładów finansowych na rekultywację zbiorników wodnych Rożnów - Czaczów	0	0	0
18	Stan czystości rzek	W przeważającej większości zły	w przeważającej większości zły	w przeważającej większości zły

W monitorowanym okresie nakłady Powiatu Nowosądeckiego na ochronę środowiska wynosiły łącznie 315 248,76 zł. Do realizacji celu operacyjnego I.6 *Poprawa stanu środowiska naturalnego* przyczynia się realizacja różnych zadań służących poprawie stanu środowiska naturalnego m.in. usuwanie odpadów zawierających azbest, konkursy o tematyce ekologicznej, powierzanie zadań z zakresu edukacji ekologicznej organizacjom pożytku publicznego, realizacja programu zwalczania Barszczu Sosnowskiego, opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów osób fizycznych i wspólnot gruntowych w obrębach ewidencyjnych. W ramach projektu realizowanego od 2016 r. przez Wydział Rozwoju, pn. **„Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej Powiatu Nowosądeckiego”** realizowanego ze środków EFRR w ramach RPO WM 2014-2020 w ramach Poddziałania 4.3.2 Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej - SPR, dokonano termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej i placówek oświatowych. Wartość projektu wynosi 8 309 388,23 zł w tym wkład własny Powiatu Nowosądeckiego 2 620 216,49 zł. W roku 2018 prace termomodernizacyjne zakończono na następujących budynkach:

- Zespół Szkół Zawodowych w Grybowie,
- Budynek AB Domu Pomocy Społecznej w Zbyszycach,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Starym Sączu, ul. Krakowska 1,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Starym Sączu, ul. Batorego 27,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Nawojowej

W ramach projektu wykonano również modernizacje kotłowni w:

- budynku AB Domu Pomocy Społecznej w Zbyszycach,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Starym Sączu, ul. Krakowska,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Starym Sączu, ul. Batorego 27,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Nawojowej

Dodatkowo dokonano modernizacji kotłowni w budynku Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu na ul. Kościuszki 3.

Od 2016 roku prowadzony jest projekt „**Likwidacja wyrobów zawierających azbest w Powiecie Nowosądeckim**” z EFRR w ramach RPO WM 2014-2020. W ramach projektu usunięto łącznie 3 062,37 Mg azbestu z 1 210 posesji. Z analizy opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie wynika, iż stan czystości rzek oceniany jest w przeważającej większości jako zły. Analizując ilość zarejestrowanych terenów osuwiskowych oraz zagrożonych ruchami masowymi ziemi nie zmieniła się w latach 2017 - 2018 i wynosiła 6287 - terenów osuwiskowych oraz 279 - terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Według opracowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie *Raportu o stanie środowiska* Powiat Nowosądecki został zaliczony do strefy C dla wskaźników ochrony zdrowia. Przekroczenia dotyczyły wskaźników takich jak PM 10 (zarówno poziomu średniorocznego jak i dobowego), pyłu zawieszzonego PM 2,5 (poziom średnioroczny), benzo@pirenu (poziom średnioroczny).

Wg wskaźników dot. ochrony roślin tj: siarki, tlenku azotu i ozonu Powiat Nowosądecki zaliczony został do strefy A. We wszystkich szkołach powiatowych prowadzona jest ścieżka między przedmiotowa dot. edukacji proekologicznej, treści ekologiczne zostały włączone do podstaw programowych z poszczególnych przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia. Dodatkowo ścieżka proekologiczna realizowana jest również w postaci odrębnych zajęć w Liceum Ogólnokształcącym im. Artura Grottgera w Grybowie w ramach Ligi Ochrony Kraju.

G. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **I.7 Rozwój rolnictwa i terenów wiejskich.**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Wspieranie nowoczesnych i ekologicznych form rozwoju rolnictwa, sadownictwa i leśnictwa
- Organizacja rynku produktów rolnych oraz promocja produktów ekologicznych i wyrobów regionalnych
- Wspieranie tworzenia miejsc pracy w działalności pozarolniczej

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Biuro Promocji i Wspierania Organizacji Pozarządowych, Szkoły Powiatowe oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 7. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego I.7.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenach wiejskich	11 727	12 034	12 887
2	Liczba działań wspierających nowoczesne i ekologiczne formy rozwoju rolnictwa, sadownictwa i leśnictwa	0	0	0

3	Liczba nowopowstałych gospodarstw agroturystycznych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
4	Liczba gospodarstw ekologicznych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
5	Liczba grup producenckich	Brak danych	Brak danych	Brak danych
6	Liczba utworzonych miejsc pracy w działalności pozarolniczej	471	451	433

Analiza uzyskanych wartości wskaźników wskazuje, iż wzrasta liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenach wiejskich. W 2016 roku zarejestrowanych podmiotów gospodarczych było 11 727, w 2017 było ich 12 034, zaś w 2018 zarejestrowano już 12 887 co stanowi wzrost o 1 160 podmiotów gospodarczych. W latach 2016-2018 zostało utworzonych 1 355 miejsc pracy w działalności pozarolniczej.

H. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **L.8 Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi turystyki, agroturystyki oraz rekreacji i sportu.**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Wpieranie rozwoju i promocja lokalnych produktów turystycznych
- Promocja oferty turystycznej Powiatu we współpracy z podmiotami branży turystycznej
- Promocja marki SADECKIE jako znaku jakości w tym Sąddeckiej Marki Turystycznej
- Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- Wspieranie organizacji imprez sportowych, rekreacyjnych oraz innych form aktywnego wypoczynku
- Wspieranie zagospodarowania otoczenia zbiorników wodnych i cieków wodnych na cele rekreacyjno-turystyczne
- Wspieranie rozwoju stacji narciarskich „Siedem Dolin”

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Biuro Promocji i Wspierania Organizacji Pozarządowych, Wydział Edukacji Kultury i Sportu, Szkoły Powiatowe Starostwa Powiatowego, Wydział Rozwoju oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 8. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego L.8.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba opracowanych i wdrożonych programów rozwoju turystyki	Brak danych	Brak danych	Brak danych

2	Liczba inicjatyw mająca na celu promocję lokalnych produktów turystycznych	10	12	12
3	Liczba stworzonych systemów promocji informacji turystycznej powiatu	0	0	1
4	Liczba zorganizowanych imprez z zakresu promocji turystyki	12	12	17
5	Ilość wybudowanych obiektów rekreacji i sportu	2	0	3
6	Liczba działań mających na celu poprawę dostępności posiadanych zasobów turystycznych	0	0	1
7	Liczba nowo wybudowanych obiektów infrastruktury turystycznej	0	0	0
8	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach promocyjno - turystycznych	ok. 70 000	ok. 71 000	ok. 80 000
9	Liczba zorganizowanych imprez sportowo - rekreacyjnych promujących zdrowy tryb życia	15	18	16
10	Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych oraz promocyjno - turystycznych	1	1	1
11	Liczba inicjatyw mających na celu promocję powiatu	20	21	26
12	Liczba marek turystycznych na terenie powiatu	14	17	20
13	Liczba wydanych/opracowanych	1	1	4

	materiałów promocyjnych marki turystycznej powiatu			
14	Ilość podjętych działań na rzecz wspierania zagospodarowania otoczenia zbiorników wodnych i cieków wodnych na cele rekreacyjno - turystyczne	0	0	0
15	Ilość podjętych działań na rzecz wspierania rozwoju stacji "Siedem Dolin"	0	0	0

Analiza wartości przyjętych wskaźników w okresie monitorowanym wskazuje, iż cel operacyjny I.8 Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi turystyki, agroturystyki oraz rekreacji i sportu jest realizowany poprzez systematyczną organizację imprez kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych oraz promocyjno turystycznych. W ramach zorganizowanych imprez z zakresu promocji turystyki zorganizowano w 2016 następujące imprezy/wydarzenia:

1. III Wiosenne Eko-Targi w Brzeznej,
2. Rajd Rowerowy z Krynicy do Krynicy,
3. Święto Rodziny w Starym Sączu,
4. Puchar Europy Strongman,
5. 60-lecie Aeroklubu Podhalańskiego,
6. Tydzień Misyjny i inne wydarzenia w ramach Światowych Dni Młodzieży,
7. Konkurs kulinarny Dzikie Smaki Sądecki,
8. Forum III Wieku,
9. Wystawa plenerowa promująca Sądecką ekspozycję eksponowana w Diecezjalnym Centrum Pielgrzymowania w Starym Sączu i na Miasteczku Galicyjskim w Nowym Sączu oraz na zamku w Starej Lubovli na Słowacji,
10. Organizacja stoiska na międzynarodowych targach: Katowice, Łódź, Lublin, Warszawa-Nadarzyn,
11. Organizacja stoiska na Targach Sztuki Ludowej Cepeliada w Krakowie,
12. Study Tour dla dziennikarzy elektronicznych mediów ogólnopolskich.

W roku 2017:

1. Wiosenne Eko-Targi w Brzeznej,
2. Rajd Rowerowy z Krynicy do Krynicy,
3. Targi Sztuki Ludowej Cepeliada w Krakowie,

4. Święto Rodziny w Starym Sączu,
5. Gala Boksu w Nowym Sączu,
6. Konkurs Dzikie Smaki Sądecki, zny,
7. Forum III Wieku,
8. Organizacja wystawy plenerowej promującej Sądecki zny eksponowanej w Muzeum w Starej Lubowni oraz w Diecezjalnym Centrum Pielgrzymowania w Starym Sączu,
9. Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej z okazji Dnia Dziecka w Muszynie z udziałem drużyn reprezentujących zagranicznych partnerów samorządowych Powiatu połączony z prezentacją turystyczną regionu,
10. Organizacja stoiska na międzynarodowych targach: Katowice, Łódź, Lublin, Warszawa-Nadarzyn,
11. II Sympozjum Turystycznych Kół Naukowych w PWSZ Nowy Sącz,
12. Organizacja eventu z okazji Świątowych Dni Turystyki.

W roku 2018:

1. Organizacja stoiska podczas międzynarodowych targów turystycznych: Hradec Kralove (Czechy), Łódź – Targi Regiony Turystyczne „Na Styku Kultur”, Katowice – Międzynarodowe Targi Turystyki GLOBalnie w ramach projektu polsko-słowackiego,
2. Organizacja stoiska podczas targów turystycznych w Lublinie - IX Lubelskie Targi Turystyczne i Warszawie-Nadarzynie – World Travel Schow,
3. Organizacja stoiska podczas Wiosennego Pikniku Podróżników w Krakowie,
4. Organizacja stoiska podczas Targów Sztuki Ludowej Cepeliada w Krakowie,
5. Międzynarodowe Mistrzostwa Polski STRONGMAN,
6. III Krynicki Rajd Rowerowy,
7. Międzynarodowy dziecięcy turniej piłkarski POPRAD MUSZYNA CUP 2018,
8. Organizacja wystaw ukazujących walory Sądecki zny – wystawy plenerowe i w zamkniętych pomieszczeniach w Krynicy (Pijalnia Główna), Piwnicznej (Hotel Piwniczna), Starym Sączu (Diecezjalne Centrum Pielgrzymowania), Rytrze (Hotel Perła Południa), Starej Lubovli (zamek),
9. Przygotowanie wystawy plenerowej ukazującej walory turystyczne Sądecki zny w Warszawie (ul. Krakowskie Przedmieście),
10. Prezentacja atrakcji turystycznych w czasie wizyt zagranicznych delegacji na Sądecki znie: Serbia, Rumunia,
11. Organizacja Gali z okazji 20-lecia współpracy powiatu nowosądeckiego i powiatu Unna,
12. Turniej Gmin Beskidu Sądeckiego,
13. Organizacja prezentacji Sądecki zny w Boskich Targach Bożonarodzeniowych w Warszawie,
14. Prezentacja zimowych atrakcji turystycznych podczas wizyt delegacji z Włoch (oraz przygotowanie koncepcji sądeckiego szlaku etnologicznego) i Francji,
15. Prezentacja atrakcji turystycznych Sądecki zny w czasie festiwalu folklorystycznego w Obrenovac w Serbii (sierpień) z udziałem zespołu Echo Jaworza z Ptaszkowej,

16. Organizacja konkursu grantowego Kocham SADECKIE mającego na celu promocję atrakcji turystycznych regionu i marki regionu (organizacje pozarządowe zrealizowały łącznie 15 zadań promujących atrakcyjność turystyczną regionu),

17. Organizacja eventu z okazji Światowego Dnia Turystyki.

Co roku wzrasta również liczba osób biorących udział w wydarzeniach promocyjno- turystycznych. W 2018 r. została utworzona aplikacja mobilna "Sądecko-Spiskie Wrota" w ramach projektu „**Budujemy- jeździmy-poznajemy**” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020. W monitorowanym okresie prowadzono działania inwestycyjne skierowane na poprawę infrastruktury obiektów rekreacji i sportu. Jednym z tych zadań w roku 2016 była budowa Altany wraz z kominkiem/grillem, której wartość wykonania wyniosła 42 242,03zł oraz hali namiotowej (zadaszenia ujeżdżalni koni), której wartość wyniosła 462 478,09 zł (w tym 186 137,00 środki Starostwa) na terenie Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej w Nawojowej. Wyżej wymienione inwestycje zrealizowano w ramach projektu współfinansowanego przez Szwajcarię w ramach Szwajcarskiego Programu Współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej pn. „**Lokalne inicjatywy na rzecz rozwoju regionalnego powiatu gorlickiego i nowosądeckiego**”. Kolejnym zadaniem w roku 2018 była budowa sali gimnastycznej przy Liceum Ogólnokształcącym w Grybowie oraz przebudowa boiska sportowego przy Liceum Ogólnokształcącym w Grybowie, w ramach projektu pn. „**Modernizacja obiektu dawnego internatu Zespołu Szkół Zawodowych w Grybowie na potrzeby Liceum Ogólnokształcącego im. Artura Grottgera**” realizowanego ze środków EFRR RPO WM 2014-2020. Następną inwestycją była przebudowa istniejącego boiska oraz wymiana nawierzchni boiska na poliuretanową przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Krynicy Zdroju w ramach projektu „**Małopolskie boiska**” współfinansowanego z budżetu Województwa Małopolskiego. Wartość inwestycji wyniosła 287 347,32 zł w tym 151 442,68 ze środków własnych Powiatu Nowosądeckiego. Warto również zauważyć, iż z roku na rok wzrasta liczba marek turystycznych na terenie Powiatu Nowosądeckiego oraz liczba inicjatyw mających na celu promocję powiatu. Do najważniejszych inicjatyw można zaliczyć m.in. współorganizację eventu w ramach Światowego Dnia Turystyki, produkcję i emisję filmu promocyjnego na antenie TVP Rzeszów i Kraków oraz na portalach internetowych, przygotowanie prezentacji Sądecczyzny w mediach: Poznaj Świat, portal lovekrakow.pl, ogólnopolską konferencja turystycznych kół naukowych na PWSZ Nowy Sącz, Czyste powietrze jako atutu turystycznego Sądecczyzny – realizacja programu wspólnie z Katolickim Centrum Edukacji Młodzieży KANA, zaprojektowanie i wdrożenie nowej strony internetowej powiatu, udział w przygotowaniu pełnometrażowego filmu o Bolesławie Barbackim jako postaci wyjątkowej (łącznie z wystawą w Muzeum Okręgowym). W okresie monitorowanym realizowany był projekt „Budujemy – Jeździmy – Poznajemy” w ramach którego m. innymi powstał przewodnik z opisem 16 wycieczek rowerowych po pograniczu polsko-słowackim w dwóch wersjach językowych polskiej i słowackiej. W przewodniku został zawarty bogaty materiał ilustracyjny oraz informacje o regionie, jego historii, pięknie przyrody i kultury. Przewodnik jest dostępny pod adresem: <http://www.nowosadecki.pl/pl/wydane-publicacje-ii>.

2.2.2. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu strategicznego

II Rozwój sfery społecznej powiatu poprzez wysoki poziom ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej, zachowanie bogactwa walorów przyrodniczych i kulturowych powiatu, oraz likwidację zjawiska bezrobocia.

A. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **II.1 Wysoka jakość edukacji szkolnej i ustawicznej.**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Wzmocnienie zainteresowania uczniów kierunkami studiów zgodnymi ze specjalizacjami regionu
- Tworzenie warunków do rozwijania umiejętności kluczowych uczniów szkół powiatowych
- Poprawa efektywności kształcenia zawodowego w szkołach powiatowych
- Tworzenie programów współpracy szkół prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami
- Poprawa infrastruktury kształcenia ogólnego i zawodowego w tym zwiększenie dostępności do edukacji uczniów z niepełnosprawnościami
- Promocja oferty kształcenia w szkołach powiatowych
- Upowszechnienie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców powiatu
- Podniesienie kwalifikacji kadr systemu oświaty

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Wydział Edukacji Kultury i Sportu, Szkoły Powiatowe, Wydział Rozwoju, Biuro Promocji i Wspierania Organizacji Pozarządowych Starostwa Powiatowego oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 9. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego II.1.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba nauczycieli podnoszących kwalifikacje zawodowe	55	117	118
2	Liczba osób biorąca udział w kształceniu ustawicznym	72	70	83
3	Liczba osób uczestniczących w programach wdrażanych przez UTW	381 w tym 74 z terenu powiatu nowosądeckiego	407 w tym 79 z terenu powiatu nowosądeckiego	339 w tym 76 z terenu powiatu nowosądeckiego
4	Liczba osób dorosłych, które uzyskały	72	70	83

	kwalfikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia			
5	Liczba przeprowadzonych szkoleń zawodowych i kursów kwalifikacyjnych dla mieszkańców powiatu	3	2	2
6	Liczba uczniów objętych dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse na edukacyjne	41	414	743
7	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych	41	414	743
8	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji ponadprzedmiotowych	brak danych	brak danych	brak danych
9	Liczba placówek oświatowych wyposażonych w specjalistyczne pomoce dydaktyczne	14	14	14
10	Wartość nakładów finansowych na inwestycje w zakresie poprawy stanu i wyposażenia placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne	132 186,00 zł	202 436,30 zł	509 629,17 zł
11	Wartość nakładów na modernizację i przebudowę powiatowej infrastruktury dydaktycznej	202 129,00 zł	585 835,00 zł	8 662 341,15 zł
12	Stopień zdawalności egzaminów zawodowych i maturalnych	74% / 78%	81% / 82%	85% / 83 %
13	Liczba podjętych działań mających na celu racjonalizację kierunków kształcenia	0	0	Utworzenie kierunku kształcenia – Technik weterynarii

14	Liczba uczniów biorących udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych	41	414	743
15	Liczba godzin dodatkowych zajęć pozalekcyjnych	60	331	617
16	Liczba uczniów biorących udział w programach wymiany międzynarodowej	82	105	101
17	Wielkość udzielonego wsparcia uczniom/ liczba przyznanych stypendiów	36 400,00 zł / 45	92 672,00 zł /140	171 184,00 zł /165
18	Liczba uczniów i absolwentów szkół zawodowych	2 462 / 741	2 241 / 634	2 164 / 628
19	Wielkość inwestycji w podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	0	585 835,00	394 000,00
20	Liczba uczniów szkół zawodowych uczestniczących w praktykach i stażach u pracodawców	1144	1166	1053
21	Liczba osób podnoszących kwalifikacje zawodowe w ramach kształcenia ustawicznego	72	70	83
22	Liczba placówek oświatowych korzystających z nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych w procesie nauczania	14	14	14
23	Liczba nowoczesnego sprzętu multimedialnego zakupionego do szkół	0	3 zestawy	4 zestawy
24	Liczba szkół zawodowych korzystających z nowoczesnych metod	1	4	7

	nauczania w zakresie innowacyjności i technologii			
25	Liczba zakupionego nowoczesnego sprzętu komputerowego do szkół	0	15 sztuk tabletów	138 sztuki tabletów, 2 serwery
26	Liczba szkół wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	7	7	7
27	Liczba stworzonych platform współpracy pomiędzy pracodawcami a szkołami zawodowymi	0	0	0
28	Liczba podjętych działań mających na celu zwiększenie dostępności do edukacji uczniów z niepełnosprawnościami	1	0	1
29	Liczba podjętych działań mających na celu wsparcie i promocję oferty kształcenia w szkołach powiatowych	5	5	5
30	Liczba podjętych działań mających na celu wsparcie i promocję dla rozwoju inicjatyw artystycznych i kulturalnych	0	0	0

Analiza wartości wskaźników w okresie monitorowania wskazuje na stały postęp w zakresie wysokiej jakości edukacji szkolnej i ustawicznej. Stale wzrasta liczba nauczycieli podnoszących swoje kwalifikacje zawodowe co przekłada się na wysoką jakość kształcenia uczniów w szkołach powiatowych. Wszystkie szkoły, których organem prowadzącym jest Powiat Nowosądecki w monitorowanym okresie zostały wyposażone w specjalistyczne pomoce dydaktyczne, natomiast wysokość nakładów finansowych na inwestycje w zakresie poprawy stanu wyposażenia placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne co roku wzrasta i łącznie na koniec 2018 roku wyniosła 844 251,47 zł. W monitorowanym okresie łączna wartość nakładów finansowych na modernizację i przebudowę powiatowej infrastruktury dydaktycznej wyniosła 9 450 305,15 zł w tym 8 268 341,15 zł w ramach projektu „**Modernizacja obiektu dawnego internatu Zespołu Szkół Zawodowych w Grybowie na potrzeby Liceum Ogólnokształcącego im. Artura Grottgera**” współfinansowanego ze środków EFRR w ramach RPO WM 2014-2020.

W ramach inwestycji na podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego łącznie w latach 2017-2018 poniesiono nakłady finansowe w wysokości 979 835,00 zł. Dbając o wysoką jakość kształcenia uczniowie szkół uczestniczą w programach unijnych, takich jak wymiana uczniów (Erazmus) oraz w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, kursach kwalifikacyjnych oraz korzystają z kompleksowego doradztwa zawodowego. Liczba dodatkowych zajęć pozalekcyjnych wzrosła o 557 godzin w porównaniu do roku 2016 i w 2018 wynosiła 617 godzin, natomiast liczba uczniów objętych wsparciem w roku 2018 wyniosła 743 osoby. Jako pozytywną zmianę należy również uznać wzrost stopnia zdawalności egzaminów zawodowych i maturalnych, który w roku 2018 wynosił odpowiednio 85% i 83%. W oparciu o wskaźnik odnośnie wielkości udzielanego wsparcia i liczby przyznanych stypendiów należy uznać, iż z roku na rok liczba ta wzrasta. Łącznie przyznano stypendium 350 uczniom o wartości 300 256,00 zł. W celu podniesienia poziomu nauczania, wzmocnienia zainteresowania kierunkami studiów zgodnymi ze specjalizacjami subregionu oraz poprawy jakości kształcenia zawodowego Powiat Nowosądecki wdraża w formule partnerskiej projekt inwestycyjny **„Małopolska Chmura Edukacyjna”** współfinansowany przez UE ze środków EFRR w ramach RPO WM na lata 2014-2020 w ramach Poddziałania 2.1.3 E-usługi w edukacji. W latach 2016-2018 prowadzone były również inne projekty m.in. **„Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”** współfinansowany przez UE ze środków EFRR w ramach RPO WM na lata 2014-2020 w ramach Poddziałania 10.2.3 Koordynacja kształcenia zawodowego uczniów, którego celem jest zapewnienie uczniom techników możliwości poszerzenia wiedzy z zakresu przedmiotów zawodowych oraz kształtowanie kompetencji kluczowych dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wzmocnienie współpracy pomiędzy szkołami a uczelniami poprzez realizację zajęć edukacyjnych dla uczniów oraz zwiększenie motywacji do kontynuowania nauki. W ramach projektu w latach 2017- 2018 dokonano zakupu 30 sztuk tabletów stanowiących pomoce dydaktyczne na zajęcia on-line z obszaru turystyka. W latach 2016-2018 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wincentego Witosa w Nawojowej realizowany był projekt **„Wykorzystanie technik informacyjno-komunikacyjnych w rozwoju kompetencji kluczowych uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Nawojowej”** realizowany w ramach RPO WM na lata 2014-2020 Poddziałanie 10.1.4. Małopolska Chmura Edukacyjna, w ramach projektu zrealizowano 60 godzin zajęć on-line oraz 60 godzin zajęć w ramach kół naukowych dla 41 uczniów szkoły. Kolejnym projektem jest **„Małopolska chmura edukacyjna w szkołach Powiatu Nowosądeckiego”** współfinansowany przez UE ze środków EFRR w ramach RPO WM na lata 2014-2020 w ramach Poddziałania 10.1.4 Małopolska Chmura Edukacyjna, który ma na celu rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy uczniów techników i liceów szkół prowadzonych przez Powiat Nowosądecki poprzez udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych realizowanych przy wykorzystaniu nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych. W ramach realizacji projektu dokonano zakupu nowoczesnego sprzętu komputerowego tj. 123 szt. tabletów oraz 2 sztuki serwerów. W 2018 roku realizowany był również projekt **„Kształcenie ogólne w chmurze – Szkoły Ponadgimnazjalne – Powiat Nowosądecki”** współfinansowany przez UE ze środków EFRR w ramach RPO WM na lata 2014-2020 w ramach Poddziałania 10.1.4 Małopolska Chmura Edukacyjna. Celem głównym projektu był rozwój kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy uczniów i uczennic techników w ZSZ Grybów, ZS Łącko, ZSP Stary Sącz i ZSP Nawojowa poprzez udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych realizowanych przy pomocy nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych. W ramach projektu zrealizowano 161 godzin zajęć on-line z przedsiębiorczości, matematyki, j. angielskiego, informatyki oraz biologii.

W ramach podjętych działań mających na celu racjonalizację kierunków kształcenia w roku 2018 został utworzony nowy kierunek kształcenia w Zespole Szkół Zawodowych w Nawojowej tj. Technik weterynarii. W monitorowanym okresie prowadzone były działania mające na celu wsparcie i promocję oferty kształcenia w szkołach powiatowych m. in. odbywają się otwarte dni w szkołach, targi w Nowym Sączu i Krakowie, udzielane są wywiady w prasie oraz radiu, oferta edukacyjna szkół wyświetlana była również na portalach społecznościowych oraz teledzięk w budynku Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu. W 2018 roku dostosowano budynek Liceum Ogólnokształcącego w Grybowie w celu zwiększenia dostępności do edukacji uczniów z niepełnosprawnościami oraz w roku 2016 dostosowano toaletę w Liceum Ogólnokształcącym w Starym Sączu dla osób z niepełnosprawnościami.

B. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **II.2 Rozwój kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Wspieranie odnowy i renowacji zabytkowych obiektów na terenie powiatu
- Wspieranie działań zmierzających do zachowania zasobów dziedzictwa kultury i historii regionu
- Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego powiatu
- Organizacja imprez kulturalnych promujących lokalne dziedzictwo
- Rewitalizacja zabytków

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Wydział Edukacji Kultury i Sportu, Biuro Promocji i Wspierania Organizacji Pozarządowych, jednostki organizacyjne Powiatu Nowosądeckiego, oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 10. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego II.2.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba odnowionych zabytkowych obiektów na terenie powiatu	7	8	9
2	Liczba dofinansowanych obiektów kulturalnych z terenu powiatu	Brak danych	Brak danych	Brak danych
3	Liczba wspartych instytucji chroniących i promujących dziedzictwo kulturowe	28	24	34
4	Liczba przeprowadzonych inicjatyw mających na celu promocję dziedzictwa kulturowego i historii regionu	Brak danych	Brak danych	Brak danych

5	Liczba zrewitalizowanych zabytków	453	328	310
---	-----------------------------------	-----	-----	-----

Analiza uzyskanych wartości wskaźników wskazuje, iż w 2016 roku odnowiono 8 obiektów zabytkowych na terenie powiatu,; m. in. były to prace konserwatorskie na terenie ruin zamku w Rytrze, konserwacja ołtarza głównego XVIII w. oraz ambony wraz z przegrodą prezbiterium w Parafii Rzymsko -Katolickiej pw. Narodzenia NMP w Krużlowej Wyżnej, II etap kompleksowych prac konserwatorskich przy ołtarzu bocznym XVII w. i ołtarzu Głównym XVIII w. oraz obrazów ołtarzowych w Parafii Rzymsko – Katolickiej pw. Narodzenia NMP w Jazowsku, konserwacja ołtarza głównego z II połowy XVIII w. z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XVI w. w kościele w Chomranicach, konserwacja płyty nagrobnej Piotra Nawojowskiego w Kościele Parafialnym w Nawojowej, konserwacja grupy zabytkowych rzeźb św. Jana Nepomucena z dwoma puttami z kapliczki w Rynku w Muszynie, odkrycie i konserwacja techniczno - estetyczna malowideł ściennych z I poł. XVII w. oraz gotyckich malowideł z I poł. XV w. na ścianie południowej i wschodniej nawy kościoła pw. Św. Bartłomieja w Zbyszycach. W roku 2017 dokonano konserwacji ambony, chrzcielnicy, malowidła ściennego „Grupa Ukrzyżowania” oraz ław w kościele pw. Św. Mikołaja w Tabaszowej, konserwację ołtarza głównego XVIII w. Parafia Rzymsko - Katolicka pw. Narodzenia NMP w Krużlowej Wyżnej, konserwację ołtarzy i ambony w kościele parafialnym pw. Narodzenia NMP w Jazowsku, konserwację ołtarza głównego z II połowy XVIII w. z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XVI w. kościoła w Chomranicach, konserwację płyty nagrobnej Piotra Nawojowskiego w Kościele Parafialnym w Nawojowej, konserwacja kamiennej słupowej kapliczki z drewnianą polichromowaną rzeźbą św. Jana Nepomucena w Powroźniku, odkrycie i konserwację techniczno - estetyczną malowideł ściennych z I poł. XVII w. oraz gotyckich malowideł z I poł. XV w. na ścianie południowej i wschodniej nawy kościoła pw. Św. Bartłomieja w Zbyszycach, konserwację techniczną i estetyczną ołtarza z obrazem Veraicon w Tropiu. W roku 2018 wykonano konserwację ambony, chrzcielnicy, malowidła ściennego „Grupa Ukrzyżowania” oraz ław w kościele pw. Św. Mikołaja w Tabaszowej, remont poszycia wieży i dachu kościoła pw. Św. Anny i św. Michała Archanioła w Żegiestowie, konserwację ołtarza bocznego lewego z fragmentami ścian nawy i konserwację obrazu „Zdjęcie z Krzyża z duszami czyścicowymi” w Krużlowej Wyżnej, konserwację ołtarza bocznego XVII w. oraz konserwację ołtarza głównego XVIII w. w Jazowsku, konserwację techniczną częściową nastawki, uszaków, roicailli, mensy i ścian bocznych stipesu , konserwację pełną antepedium oraz główek aniołów, konserwację estetyczną zabezpieczeń warstwy malarskiej i otoczenie złoceń i srebrzeń w Tropi, prace przy malowidłach na ścianach zakrystii, odkrycie i konserwację techniczno - estetyczną malowideł ściennych z XVII w. w Zbyszycach, konserwację Ołtarza Ukrzyżowania z II poł. XVII w., konserwację rzeźb oraz elementów złożonych w Nawojowej, konserwację techniczno – estetyczną zwieńczenia ołtarza z obrazem Veraicon z rzeźbami Matki Boskiej i św. Jana Ewangelisty oraz dwóch rzeźb aniołów klęczących na konsolach w Ptaszkowej, remont dachu i więźby dachu kościoła w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Żubrzyku. Co roku wspierane są instytucje chroniące i promujące dziedzictwo kulturowe m. in. są to stowarzyszenia prowadzące zespoły regionalne itp.

C. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **II. 3 Sprawnie funkcjonujący system opieki zdrowotnej i społecznej.**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Wsparcie rozwoju placówek służby zdrowia
- Poprawa jakości usług świadczonych przez Domy Pomocy Społecznej
- Poprawa dostępności do świadczeń medycznych oraz komfortu pacjentów przebywających w szpitalu
- Przygotowanie do usamodzielnienia się wychowanków Domu Dziecka
- Wspieranie funkcjonowania rodzin zastępczych
- Aktywizacja oraz integracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Promocja zdrowia i poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców
- Poprawa bezpieczeństwa ludności poprzez zapobieganie i zwalczanie zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych
- Doskonalenie systemu wsparcia i poradnictwa specjalistycznego dla rodzin

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Zespół Zdrowia oraz Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowe Domy Pomocy Społecznej, Powiatowy Dom Dziecka, SPZOZ Szpital im. Dr. J. Dietla w Krynicy-Zdroju, Pogotowie Ratunkowe, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 11. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego II. 3.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Wartość nakładów inwestycyjnych na modernizację SPOZ w Krynicy-Zdroju	4 450,00 zł	15 265 890,36 zł	131 832,63 zł
2	Liczba zakupionego nowoczesnego sprzętu medycznego	48 szt.	10 szt.	25 szt.
3	Liczba zmodernizowanych placówek ochrony zdrowia	0	1	0
4	Liczba przeprowadzonych inwestycji w celu modernizacji kompleksu budynku szpitala w Krynicy-Zdroju	0	1	2
5	Liczba zakupionego sprzętu medycznego do SPOZ w Krynicy-Zdroju	1	113	14

6	Wielkość inwestycji w szpitalu	414 843,14 zł	21 980 217,43 zł	1 174 964,61 zł
7	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	1 – Sąddeckie Pogotowie Ratunkowe	1 – Sąddeckie Pogotowie Ratunkowe	1 – Sąddeckiego Pogotowia Ratunkowego
8	Liczba kursów/szkoleń przeprowadzonych z zakresu udzielania pierwszej pomocy	13	3	1
9	Ilość udzielanych specjalistycznych porad medycznych	43 453	42 361	44 702
10	Liczba osób objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi	brak danych	535 636	brak danych
11	Liczba osób korzystających z wdrażanych programów profilaktycznych	3 834	2 161	2 679
12	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i bytowych	327	335	331
13	Liczba zrealizowanych programów dostosowawczych i naprawczych	0	0	0
14	Ilość zmodernizowanych placówek pomocy społecznej na terenie powiatu	0	0	0
15	Liczba rodzin i osób korzystających z Domów Pomocy Społecznej	518	522	514
16	Podjęte działania mających na celu świadczenie usług opiekuńczych, wspomagających i bytowych w Domach Pomocy Społecznej	Usługi bytowe, opiekuńcze oraz wspomagające świadczone dla wszystkich mieszkańców domów Pomocy Społecznej	Usługi bytowe, opiekuńcze oraz wspomagające świadczone dla wszystkich mieszkańców domów Pomocy Społecznej	Usługi bytowe, opiekuńcze oraz wspomagające świadczone dla wszystkich mieszkańców domów Pomocy Społecznej
17	Liczba wychowanków Domu Dziecka, która zamieszkała w mieszkaniu chronionym	1	2	2

18	Liczba opracowanych programów usamodzielniania się dla wychowanków Domu Dziecka	17	4	14
19	Liczba opracowanych programów wsparcia materialnego i prawnego dla Domów Dziecka	0	0	0
20	Liczba wspartych działań mających na celu aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	0	0	0
21	Liczba podjętych inicjatyw mających na celu poprawę jakości życia osób w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej	0	0	0
22	Liczba działań promujących w zakresie zdrowia	22	22	22
23	Liczba zorganizowanych programów zapobiegających i zwalczających zagrożenia naturalne i cywilizacyjne	0	0	1
24	Liczba podjętych inicjatyw mających na celu wsparcie i poradnictwo specjalistyczne dla rodzin	38	44	22

Analiza wartości wskaźników w okresie monitorowania wskazuje na stały postęp w zakresie sprawnie funkcjonującego systemu opieki zdrowotnej i społecznej. Uchwałą nr 222/XXIII/17 Rady Powiatu Nowosądeckiego z dnia 19.05.2017 r. zatwierdzono Program restrukturyzacji i poprawy wykorzystania infrastruktury SPZOZ – Szpitala im. dr. J. Dietla w Krynicy-Zdroju. Program jest konsekwentnie realizowany. Podjęto działania restrukturyzacyjne polegające na rozbudowie infrastruktury i zakupu wyposażenia medycznego w ramach zidentyfikowanych potrzeb zdrowotnych w obszarach takich jak: anestezjologia i intensywna terapia, pediatria, chirurgia ogólna i urazowo-ortopedyczna, ginekologia i położnictwo, blok operacyjny i centralna sterylizacja. Wielkość inwestycji w SPZOZ – Szpital im. dr. J. Dietla w Krynicy-Zdroju w monitorowanym okresie wyniosła 23 570 025,18 zł., natomiast wartość nakładów inwestycyjnych na modernizację kształtowała się na poziomie 15 402 172,99 zł. Liczba zakupionego

sprzętu medycznego wyniosła 128 szt. w tym 83 szt. nowoczesnego sprzętu medycznego (ambulans ratowniczy, krzesło transportowe, deska ortopedyczna, deska ortopedyczna, puls oksymetr, plecak ratowniczy, ssak, respirator defibrylator, zestaw transportowy, nosze podbierakowe, materac podciśnieniowy, ciśnieniomierz ścienny, pompa infuzyjna, urządzenie do kompresji klatki piersiowej, kamizelka KED, krzesło kardiologiczne, torba medyczna, ambu PEEP). W opisywanym okresie Powiat Nowosądecki wsparł również Sądeckie Pogotowie Ratunkowe na zakup ambulansu z wyposażeniem, zakup sprzętu informatycznego na potrzeby Zespołów Ratownictwa Medycznego oraz na zakup sprzętu medycznego. Ogólna wartość przekazanej dotacji wyniosła 505 000 zł. Ilość udzielanych specjalistycznych porad medycznych w okresie 2016-2018 wyniosła 130 516. Analiza wskaźnika dotyczącego liczby podjętych działań mających na celu świadczenie usług opiekuńczych, wspomagających i bytowych w Domach Pomocy Społecznej wskazuje, iż corocznie są one świadczone dla ponad 500 mieszkańców domów Pomocy Społecznej.

D. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **II. 4 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowej.**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Rozwój bazy sportowej przy placówkach oświatowych poprzez budowę i przebudowę boisk
- Wspieranie rozwoju ogólnodostępnej bazy sportowo-rekreacyjnej (ścieżki zdrowia i rowerowe, stacje narciarskie)
- Wsparcie działań ośrodków sportu i rekreacji na terenie powiatu

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Wydział Edukacji Kultury i Sportu, Szkoły Powiatowe, Biuro Promocji i Wspierania Organizacji Pozarządowych Starostwa Powiatowego, oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 12. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego II 4.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba nowo wybudowanych boisk wielofunkcyjnych	0	0	0
2	Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych	0	0	3
3	Ilość wybudowanych ścieżek rowerowych	0	0	0
4	Liczba zrealizowanych inwestycji w zagospodarowanie terenu wokół zbiorników retencyjnych	0	0	0

5	Liczba zorganizowanych imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy tryb życia	0	0	0
---	--	---	---	---

W roku 2018 w ramach projektu pn. „**Modernizacja obiektu dawnego internatu Zespołu Szkół Zawodowych w Grybowie na potrzeby Liceum Ogólnokształcącego im. Artura Grottgera**” realizowanego ze środków EFRR w ramach RPO WM 2014-2020 zakończono inwestycje polegającą na budowie sali gimnastycznej przy Liceum Ogólnokształcącym w Grybowie oraz przebudowie boiska sportowego przy Liceum Ogólnokształcącym w Grybowie. Wartość inwestycji wyniosła 8 346 447,95 zł w tym 2 086,612,00 zł. ze środków własnych Powiatu Nowosądeckiego. Następną inwestycją była przebudowa istniejącego boiska oraz wymiana nawierzchni boiska na poliuretanową przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Krynicy Zdroju w ramach projektu „**Małopolskie boiska**” współfinansowanego z budżetu Województwa Małopolskiego. Wartość inwestycji wyniosła 287 347,32 zł w tym 151 442,68 ze środków własnych Powiatu Nowosądeckiego.

E. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **II.5 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Opracowanie i wdrażanie programów o znaczeniu terapeutycznym rehabilitacyjnym
- Aktywizacja i rehabilitacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami
- Wprowadzanie racjonalnych usprawnień dla osób o specjalnych potrzebach
- Promocja i wsparcie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami

Podmioty Odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej, oraz inne podmioty które, w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 13. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego II.5.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba wdrożonych programów o znaczeniu terapeutycznym, rehabilitacyjnym w celu przeciwdziałania patologiom społecznym	3 osoby skierowane do Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	1 osoba skierowana do Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	0

2	Liczba opracowanych działań w celu przeciwdziałania patologiom społecznym	0	0	0
3	Liczba dofinansowanych działań mających na celu likwidację barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	0	0	1
4	Liczba podjętych działań mających na celu promocję zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami	2 603 kontakty doradców klienta indywidualnego (wizyty) z bezrobotnymi osobami niepełnosprawnymi	2 633 kontakty doradców klienta indywidualnego (wizyty) z bezrobotnymi osobami niepełnosprawnymi	2 750 kontaktów doradców klienta indywidualnego (wizyty) z bezrobotnymi osobami niepełnosprawnymi
5	Wartość zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób z niepełnosprawnościami	260 000,00 zł	222 579,00 zł	220 000,00 zł
6	Liczba doposażonych miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami	9	8	6
7	Liczba wspartych działań mających na celu rehabilitację zawodową osób z niepełnosprawnościami	Działania skierowane dla 69 osób	Działania skierowane dla 34 osób	Działania skierowane dla 25 osób
8	Liczba osób z niepełnosprawnościami podejmujących pracę	231	206	147

Analiza wartości przyjętych wskaźników monitorowanym w okresie wskazuje, iż Powiatowy Urząd Pracy skierował łącznie 4 osoby do Programu Aktywizacja i Integracja. W roku 2018 realizując działanie mające na celu likwidację barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej jednostka organizacyjna Powiatu Nowosądeckiego - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało dofinansowanie do zakupu windy w ramach projektu z Obszaru B „Program wyrównywania różnic między regionami III” (dofinansowanie z PFRON - 32 937,66 zł, środki własne – 77 654,56 zł, łączny koszt – 110 592,22 zł). W monitorowanym okresie doposażono miejsca pracy dla 23 osób z niepełnosprawnościami, natomiast wartość zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby z niepełnosprawnościami wyniosła łącznie 702 579,00 zł. W 2016 roku **Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu** skierował 33 osoby na staże, 15 osób na szkolenia i 5 osób na Prace Społecznie Użyteczne. **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**

przydzieliło 9 osobom niepełnosprawnym środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w kwocie 260 000 zł. oraz 5 osób niepełnosprawnych skorzystało z dofinansowania na staże pracy w wysokości 28 848,60 zł, 1 osoba niepełnosprawna skorzystała z dofinansowania do szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osoby niepełnosprawnej w wysokości 5 995,86 zł. **Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej** udzielił wsparcia 1 osobie, która rozpoczęła zatrudnienie. Rok 2017 kształtował się następująco **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** 8 osobom niepełnosprawnym przydzielono środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w kwocie 280 000 zł, 2 osoby niepełnosprawne skorzystały z dofinansowania na staże pracy w wysokości 15 405,88 zł, a 1 osoba niepełnosprawna skorzystała z dofinansowania do szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osoby niepełnosprawnej w wysokości 4 313,46 zł. **Powiatowy Urząd Pracy** skierował 10 osób na staże, 9 osób na szkolenia i 3 osoby na prace społecznie użyteczne natomiast **Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Nawojowej** udzielił wsparcia 1 osobie, która rozpoczęła zatrudnienie. W roku 2018 **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** 9 osobom niepełnosprawnym przyznał środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w łącznej wysokości 300 000 zł, 2 osoby niepełnosprawne skorzystały z dofinansowania na staże pracy w wysokości 16 877,71 zł. **Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu** skierował 10 osób na staże, 1 osobę na szkolenie i 2 osoby na prace społecznie użyteczne, zaś **Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Nawojowej** udzielił wsparcia 1 osobie, która rozpoczęła zatrudnienie. Łącznie w latach 2016-2018 zatrudnienie podjęły 584 osoby z niepełnosprawnościami.

F. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **II.6. Przeciwdziałanie bezrobociu i wykluczeniu społecznemu.**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Prowadzenie działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych w tym organizację szkoleń i kursów kwalifikacyjnych, staży zawodowych, prac interwencyjnych, subsydiowanego zatrudnienia
- Poradnictwo specjalistyczne dla osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym mające na celu podjęcie aktywności zawodowej i społecznej
- Wsparcie tworzenia nowych przedsiębiorstw poprzez dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych
- Wspieranie rozwoju instytucjonalnego organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
- Wspieranie inicjatyw służących aktywizacji społecznej mieszkańców
- Wsparcie działań Uniwersytetu Trzeciego Wieku mającego na celu przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Biuro Promocji i Wspierania Organizacji Pozarządowych, oraz inne podmioty które, w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 14. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego II.6.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba przeprowadzonych działań	4 489 osób	4 971 osób	5 227 osób

	mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych			
2	Liczba przeszkolonych osób zamieszkujących teren powiatu Nowosądeckiego	982	859	715
3	Liczba osób bezrobotnych biorąca udział w stażach/pracach interwencyjnych/subsydiowanym zatrudnieniu	3 232	2 591	1 912
4	Wskaźnik zatrudnienia w powiecie	119/1000 osób	123/1000 osób	brak danych publikacja w czerwcu 2019
5	Liczba osób bezrobotnych, które podjęły zatrudnienie	7 889	6 893	5 786
6	Stopa bezrobocia	10,5%	8,7%	8,2%
7	Liczba godzin doradztwa zawodowego udzielanego jako wsparcia osobom bezrobotnym	1 988	2 416	2 848
8	Liczba przyznanych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych	464	451	433
9	Liczba osób bezrobotnych, rozpoczynających działalność gospodarczą	718	709	732
10	Liczba osób bezrobotnych, które nabyły kompetencje lub uzyskały kwalifikacje	459	560	485
11	Liczba wspartych organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	3	2	2

12	Liczba podjętych inicjatyw służących aktywizacji społecznej mieszkańców	brak danych	brak danych	brak danych
13	Liczba podjętych inicjatyw mających na celu wsparcie działań Uniwersytetu Trzeciego Wieku	2	2	2

Mimo spadku bezrobocia w Powiecie Nowosądeckim, w dalszym ciągu wskaźniki w strukturze bezrobocia są niekorzystne na tle Województwa Małopolskiego. W monitorowanym okresie stopa bezrobocia utrzymuje się na poziomie 8,2 % przy wskaźniku 4,7% dla Małopolski. Sytuacje na rynku pracy ocenia się jednak jako dobrą, potwierdzeniem tego jest wzrost wskaźnika zatrudnienia w powiecie w 2017 roku. Analiza uzyskanych wartości wskazuje na wzrost w zakresie liczby przeprowadzonych działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Łącznie w monitorowanym okresie 14 687 osób bezrobotnych objęto wsparciem poprzez instrumenty rynku pracy i usługi poradnictwa zawodowego. Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu prowadzi szereg działań zmierzających do poprawy sytuacji na rynku pracy. W badanym okresie zostało przeszkolonych 2 556 mieszkańców z terenu Powiatu Nowosądeckiego, z których 1 504 osoby nabyły kompetencje lub uzyskały kwalifikacje po ukończonym szkoleniu, natomiast 7 735 osób bezrobotnych wzięło udział w stażach, pracach interwencyjnych czy subsydiowanym zatrudnieniu. Łączna liczba osób bezrobotnych rozpoczynających działalność gospodarczą wyniosła 2 159 z czego 1 348 osób otrzymało dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W ramach instrumentów rynku pracy dla osób bezrobotnych prowadzone jest również doradztwo zawodowe, a liczba godzin doradztwa wzrasta z roku na rok i w 2018 wyniosła 2 848 godzin. W ramach inicjatyw mających na celu wsparcie działań Uniwersytetu Trzeciego Wieku Powiat Nowosądecki pomaga w organizacji Forum III Wieku oraz zapewnia Sądeckiemu Uniwersytetowi Trzeciego Wieku pomieszczenia do prowadzenia działalności, m.in. do udzielania porad prawnych dla organizacji pozarządowych, w szczególności na rzecz osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkających na terenie powiatu nowosądeckiego.

2.2.3. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu strategicznego

III. Rozwój strefy instytucjonalnej powiatu poprzez wzrost efektywności funkcjonowania administracji oraz współpraca i promocja.

A. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **III.1 Wysoka jakość usług publicznych świadczonych przez administrację powiatową.**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Promocja postaw etycznych wśród urzędników gwarantujących świadczenie profesjonalnych usług
- Doskonalenie kompetencji kadr Starostwa Powiatowego oraz powiatowych jednostek organizacyjnych

- Zwiększenie dostępności mieszkańców do e-usług publicznych
- Doskonalenie wdrożonych systemów i procedur dotyczących zarządzaniem bezpieczeństwem informacji i ochrony danych osobowych
- Wdrażane elektronicznego obiegu dokumentów w jednostkach organizacyjnych powiatu

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Wydział Administracyjny, Biuro Obsługi Teleinformatycznej, Wydział Rozwoju, komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego, oraz inne podmioty które, w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 15. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego III.1.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba podjętych inicjatyw mająca na celu promocję postaw etycznych wśród urzędników	brak danych	brak danych	brak danych
2	Liczba pracowników podnoszących swoje kompetencje i kwalifikacje zawodowe	200	142	181
3	Liczba przeprowadzonych szkoleń i kursów kwalifikacyjnych dla pracowników	126	96	112
4	Ilość podjętych działań mających na celu zwiększenie dostępności mieszkańców do e-usług publicznych	122 profili zaufanych e-PUAP	196 profili zaufanych e-PUAP	350 profili zaufanych e-PUAP
5	Liczba podjętych inicjatyw mających na celu kontynuację procesu informatyzacji w zakresie rozwoju usług e-administracja	1	1	6
6	Liczba opracowanych programów ułatwiających rozwój powiatu	3	3	3
7	Liczba zaktualizowanych i wdrożonych programów ułatwiających rozwój powiatu	5	5	7

W ramach celu operacyjnego III.1 Wysoka jakość usług publicznych świadczonych przez administrację powiatową wszystkie mierniki utrzymują się na podobnym poziomie z wyjątkiem wskaźnika Ilości podjętych działań mających na celu zwiększenie dostępności mieszkańców do e-usług publicznych, na podstawie którego jednoznacznie widać, iż coraz więcej osób zakłada profile zaufane e-PUAP i korzysta z e-usług publicznych. W latach 2016-2018 założono 668 profili zaufanych e-PUAP. W monitorowanym okresie utworzono 3 programy w tym Program działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Nowy Sączu, Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla miasta Nowego Sącza i Powiatu Nowosądeckiego oraz Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018 – 2020. Poddano również aktualizacji i wdrożono programy ułatwiające rozwój powiatu tj. Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018 – 2020, Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim na lata 2014 – 2020, Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2016 - 2020, Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie na lata 2017 – 2020, Program Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego do roku 2020, Program usuwania odpadów zawierających azbest z terenu Powiatu Nowosądeckiego, oraz program Ognisty Ratownik Gorąca Krew. W ramach podjętych inicjatyw mających na celu kontynuację procesu informatyzacji w zakresie rozwoju usług e-administracja zostały utworzone następujące portale: Portal rzeczoznawców majątkowych, Portal Geodety, Zgłoszenie zmian Ewidencji Gruntów i Budynków, Zdalna aktualizacja bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków, Raportowanie i obsługa nieodpłatnych punktów pomocy prawnej.

B. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego III.2 Rozbudowa sprawnego systemu bezpieczeństwa mieszkańców.

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Rozszerzenie systemu powiadamiania tekstowego SMS o zagrożeniach na terenie powiatu
- Opracowanie we współpracy z Policją mapy zagrożeń bezpieczeństwa na terenie powiatu
- Kontynuacja oraz opracowanie nowych programów dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom
- Prowadzenie szkoleń w ramach działań informacyjnych i prewencyjnych mających głównie na celu zapewnienie poczucia bezpieczeństwa publicznego
- Koordynacja wspólnych działań służb, inspekcji i straży na terenie powiatu
- Wspieranie działań w zakresie doposażenia w sprzęt specjalistyczny Ochotniczych Straży Pożarnych, Państwowej Straży Pożarnej, Policji oraz organizacji pozarządowych w celu ochrony ludzi i mienia
- Współorganizacja zawodów i turniejów dla dzieci i młodzieży propagujących wiedzę nt. bezpieczeństwa

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, Wydział Rozwoju, Szkoły Powiatowe Starostwa Powiatowego, oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 16. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego III.2.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba podjętych działań mających na celu promocję systemu wczesnego powiadamiania ICE	10	12	14
2	Liczba miejsc o największym zagrożeniu przestępczością	potwierdzono zagrożenie w 56 lokalizacjach	potwierdzono zagrożenie w 490 lokalizacjach.	potwierdzono zagrożenie w 464 lokalizacjach.
3	Liczba zrealizowanych programów dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom	10 (akcje, kampanie, projekty) oraz Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego dla Miasta Nowego Sącza oraz Powiatu Nowosądeckiego na lata 2014 – 2017 w ramach Wspólnej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Nowego Sącza i Powiatu Nowosądeckiego	11 (akcje, kampanie, projekty), oraz Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla Miasta Nowego Sącza oraz Powiatu Nowosądeckiego na lata 2014-2017 w ramach Wspólnej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Nowego Sącza i Powiatu Nowosądeckiego	11 (akcje, kampanie, projekty), oraz Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla Miasta Nowego Sącza oraz Powiatu Nowosądeckiego na lata 2014-2017 w ramach Wspólnej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Nowego Sącza i Powiatu Nowosądeckiego
4	Liczba nowo opracowanych programów bezpieczeństwa mieszkańców powiatu	Uruchomienie Sali edukacyjnej OGNIK.	Prowadzenie Sali edukacyjnej OGNIK.	Prowadzenie Sali edukacyjnej OGNIK.
5	Liczba przeprowadzonych szkoleń w ramach działań informacyjnych/prewencyjnych mających na celu zapewnienie poczucia bezpieczeństwa publicznego	Policja: 1 konferencja, 8 debat społecznych, Prowadzone są również szkolenia wewnętrzne dla policjantów i pracowników w ramach podnoszenia własnych kwalifikacji. Straż Pożarna: 290 spotkania z mieszkańcami gmin, powiatu. Pokazy, prezentacje sprzętu przeciwpożarowego. Ćwiczenia ewakuacyjne. Udział w radach	Policja: 1 konferencja, 8 debat społecznych. Prowadzone są szkolenia wewnętrzne dla policjantów i pracowników w ramach podnoszenia własnych kwalifikacji. Straż Pożarna: 344 Spotkania z mieszkańcami gmin, powiatu. Pokazy, prezentacje sprzętu przeciwpożarowego. Ćwiczenia	Policja: 1 konferencja, 4 debaty społeczne. Prowadzone są szkolenia wewnętrzne dla policjantów i pracowników w ramach podnoszenia własnych kwalifikacji. Straż Pożarna: 402 spotkania z mieszkańcami gmin, powiatu. Pokazy, prezentacje sprzętu przeciwpożarowego. Ćwiczenia ewakuacyjne. Udział w radach

		pedagogicznych.	ewakuacyjne. Udział w radach pedagogicznych.	pedagogicznych.
6	Liczba podjętych działań Państwowej Straży Pożarnej i Policji na terenie powiatu	<p>Liczba podjętych działań na terenie Powiatu Nowosądeckiego przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej: 2 167 (622 pożary, 1375 miejscowych zagrożeń, 170 fałszywych alarmów)</p> <p>Liczba podjętych działań na terenie Powiatu Nowosądeckiego i Miasta Nowego Sącza przez Komendę Miejską Policji: 3 613 postępowań</p>	<p>Liczba podjętych działań na terenie Powiatu Nowosądeckiego przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej: 2 449 (785 pożarów, 1507 miejscowych zagrożeń, 157 fałszywych alarmów)</p> <p>Liczba podjętych działań na terenie Powiatu Nowosądeckiego i Miasta Nowego Sącza przez Komendę Miejską Policji: 3 643 postępowań</p>	<p>Liczba podjętych działań na terenie Powiatu Nowosądeckiego przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej: 2 410 (688 pożarów, 1565 miejscowych zagrożeń, 57 fałszywych alarmów)</p> <p>Liczba podjętych działań na terenie Powiatu Nowosądeckiego i Miasta Nowego Sącza przez Komendę Miejską Policji: 3 913 postępowań</p>
7	Liczba doposażonych jednostek Straży Pożarnej i Policji w specjalistyczny sprzęt - wartość sprzętu	<p>Zarząd Powiatu Nowosądeckiego Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu przekazał dotacje celowe dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8 jednostek OSP z terenu Powiatu Nowosądeckiego na kwotę 23 500 zł • Miasta Nowego Sącza z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej PSP w Nowym Sączu na realizację zadań Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego 12 000 zł • Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia Policji z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu na dofinansowanie zakupu jednej jednostki sprzętu transportowego typu SUV dla Komisariatu Policji z terenu Powiatu 	<p>W 2017 roku Zarząd Powiatu Nowosądeckiego Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu przekazał dotacje celowe dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 29 jednostek OSP z terenu Powiatu Nowosądeckiego na kwotę 85 000 zł • Miasta Nowego Sącza z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej PSP w Nowym Sączu na realizację zadań Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego 12 000 zł • Funduszu Wsparcia Policji na zakup urządzenia do badania trzeźwości dla petentów, latarek patrolowych dla funkcjonariuszy, farby malarskiej na odnowienie 	<p>W 2018 roku Zarząd Powiatu Nowosądeckiego Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu przekazał dotacje celowe dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 51 jednostek OSP z terenu Powiatu Nowosądeckiego na kwotę 150 000 zł • Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu poprzez Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu pojazdów służbowych 60 000 zł. • Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu poprzez Wojewódzki Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej z przeznaczeniem na

	<p>Nowosądeckiego 45 000 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej z przeznaczeniem na zakup sprzętu do działań ratowniczo-gaśniczych 25 000 zł <p>W ramach projektu "Bezpieczny strażak w Powiecie Nowosądeckim" doposażono 38 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Powiatu Nowosądeckiego na łączną kwotę 177 417,024 zł w tym 88 708,62 ze środków WFOŚiGW</p>	<p>pomieszczeń w których przyjmowani są mieszkańcy z terenu działania jednostek powiatowych 5 991 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funduszu Wsparcia Policji na realizację zadania pn. "Współuczestnictwo w dofinansowaniu zakupu sprzętu transportowego dla Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu 39 008,05 zł • Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej z przeznaczeniem na zakup sprzętu do działań ratowniczo-gaśniczych oraz dofinansowanie zakupu samochodu SLRR 4x4 - 25 000 zł 	<p>dofinansowanie zakupu samochodu typu „bus” przeznaczony do przewozu osób i ratowników, wydatki majątkowe 30 000 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miasta Nowego Sącza z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej PSP w Nowym Sączu na realizację zadań Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego 14 000 zł
--	---	---	--

Analizując wskaźnik liczby podjętych działań mających na celu promocję systemu wczesnego powiadomienia ICE możemy zauważyć, że w 2016 roku liczba podjętych działań wyniosła 10 i wzrastała w każdym kolejnym roku o 2 są to działania takie jak: Instalacja Systemu selektywnego alarmowania jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, E-remiza, Alarmowanie Ochotniczej Straży Pożarnej. W roku 2016 r. Policja uruchomiła Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa, która umożliwia mieszkańcom wskazywanie miejsc zagrożonych oraz rodzaju zagrożenia. W roku 2016 potwierdzono zagrożenie w 56 lokalizacjach ponieważ mapa została wdrożona w drugiej połowie roku. Natomiast w kolejnych latach było to już odpowiednio w 2017 w 490 lokalizacjach i 2018 w 464 lokalizacjach. W monitorowanym okresie zrealizowano programy dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom: Powiatowy Program Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego dla Miasta Nowego Sącza oraz Powiatu Nowosądeckiego na lata 2014 – 2017 w ramach Wspólnej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Nowego Sącza i Powiatu Nowosądeckiego. Dodatkowo prowadzone są różnego rodzaju akcje, kampanie, projekty np. Czad i Ogień – obudź czujność, Otwarte strażnice, Bezpieczne Ferie, Bezpieczne wakacje oraz Nie dla wypalania traw. W roku 2016r. w Komenda Miejska PSP w Nowym Sączu uruchomiła projekt ochrony przeciwpożarowej „Bezpieczny Dom”, w którym otwarto salę edukacyjną „OGNIK” powstałą w ramach programu „Bezpieczna +”, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa uczniów oraz kształtowanie ich wiedzy i świadomości na temat zagrożeń zewnętrznych, a także rozwijanie ich umiejętności zachowania się w razie wystąpienia niebezpiecznych sytuacji. Liczba podjętych działań Państwowej Straży Pożarnej i Policji

na terenie powiatu w latach 2016 – 2018 nie uległa zmianie, i w każdym roku pozostaje na podobnym poziomie. Analiza liczby doposażonych jednostek Straży Pożarnych i Policji w specjalistyczny sprzęt wykazała, iż wartość przekazywanych środków przez Zarząd Powiatu Nowosądeckiego wzrasta w każdym roku, a łączna wartość przekazanych środków na koniec 2018 roku wynosi 526 499,05 zł. Dodatkowo w roku 2016 realizowany był projekt pn.: „Bezpieczny Strażak w Powiecie Nowosądeckim”, w ramach programu „Zapobieganie poważnym awariom i likwidacja ich skutków dla środowiska – Bezpieczny Strażak”, współfinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, doposażono 38 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Powiatu Nowosądeckiego w specjalistyczny sprzęt ratowniczy i komplety ubrań strażackich na łączną kwotę 177 417,024 zł w tym 88 708,62 ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

C. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **III.3 Rozwój współpracy ponadlokalnej i międzynarodowej**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Rozwój współpracy terytorialnej w wymiarze transgranicznym ze Słowacją oraz w wymiarze międzynarodowym
- Rozwój współpracy regionalnej w wymiarze krajowym

Podmioty odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Biuro Promocji i Wspierania Organizacji Pozarządowych, Jednostki Organizacyjne Powiatu Nowosądeckiego oraz inne podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują przedmiotowe zadania.

Tabela 17. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego III.3.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba zorganizowanych turniejów/ zawodów dla dzieci i młodzieży propagujących wiedzę nt. bezpieczeństwa	17 turniejów/ zawodów oraz 112 spotkań propagujących wiedzę nt. bezpieczeństwa	16 turniejów/ zawodów oraz 194 spotkań propagujących wiedzę nt. bezpieczeństwa	17 turniejów/ zawodów oraz 112 spotkań propagujących wiedzę nt. bezpieczeństwa
2	Liczba podjętych inicjatyw mających na celu rozwój współpracy ze Słowacją	4	4	4
3	Liczba podjętych działań mających na celu rozwój współpracy regionalnej w wymiarze krajowym z regionami sąsiednimi	11	11	14

W monitorowanym okresie w latach 2016-2018 zorganizowano wiele turniejów/zawodów propagujących wiedzę nt. bezpieczeństwa w tym:

- w każdym roku 1 turniej/zawody z zakresu BRD oraz spotkania propagujące wiedzę nt. bezpieczeństwa zorganizowane przez Komendę Miejską Policji w Nowym Sączu

- zawody/turnieje sportowo – pożarnicze np.: Turnieje Wiedzy Pożarniczej Gminne i Powiatowe, Halowe Zawody Sportowo Pożarnicze, Zawody Sportowo Pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, Powiatowe Zawody w Tenisie Stołowym dla MDP z terenu Powiatu Nowosądeckiego, Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym oraz Turniej Motoryzacyjny, Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla dzieci i młodzieży pod hasłem „W trosce o nasze bezpieczeństwo”, Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej (eliminacje powiatowe) pod hasłem „Młodzież zapobiega pożarom” organizowane przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej wraz z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego

Dodatkowo w roku 2018 Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego przekazało dotacje celowe w ramach programu:

„Bezpieczne Sądeckie” 18 000 zł na zadania:

- 1) Związek Ochotniczych Straży Pożarnych ZP RP w Nowym Sączu , zadanie: „Edukacja pożarnicza poprzez aktywność”,
- 2) Ochotnicza Straż Pożarna w Grybowie, zadanie: „Bezpiecznie na drogach”,
- 3) Liga Obrony Kraju Zarząd Powiatowy, zadanie: „Sprawdź się na strzelnicy”,
- 4) Związek Ochotniczych Straży Pożarnych ZP RP w Nowym Sączu, zadanie: „Bezpiecznie na drogach – bezpieczne współzawodnictwo”,
- 5) Związek Ochotniczych Straży Pożarnych ZP RP w Nowym Sączu, zadanie: „Poznajemy Nowosądeckie – uczymy się pierwszej pomocy”,

„Otwarty konkurs ofert” 15 500 zł na zadania:

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna w Niskowej, zadanie: „Dowiedz się więcej i bądź bezpieczny III”
- 2) Sądeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, zadanie: „Bezpiecznie nad wodą”
- 3) Fundacja Instytut Ratownictwa na Wodach Górskich i Powodziowych, zadanie: „Zapewnienie bezpieczeństwa gości oraz mieszkańców Powiatu Nowosądeckiego, nad głównymi rzekami Powiatu Nowosądeckiego na odcinkach zwyczajowo wykorzystywanych w celach turystyki wodnej” ,
- 4) Polski Czerwony Krzyż, zadanie: „Akademia Pierwszej Pomocy”.

W opisywanym okresie podejmowano następujące inicjatywy mające na celu rozwój współpracy ze Słowacją:

- w strefie przygranicznej policjanci Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu pełnili 2 razy służbę z funkcjonariuszami Policji Słowackiej ze Starej Lubowni,

- współpraca Powiatowego Zarządu ZOSP RP z zarządem powiatowym DHZ Stara Lubovna

- Międzynarodowy dziecięcy turniej piłkarski Poprad Muszyna CUP 2018 organizowany przez Biuro Promocji i Wspierania Organizacji Pozarządowych Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu

Dodatkowo w 2018 roku realizowano projekt „**Budujemy- jeździmy-poznajemy**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020 za pośrednictwem Euroregionu Tatry.

D. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego **III.4 Promocja Powiatu**

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- Sprawny i skuteczny marketing w wymiarze krajowym i zagranicznym
- Aktywny udział powiatu w krajowych i międzynarodowych partnerstwach i sieciach współpracy
- Aktywna promocja marki Sądeckiej na rynkach krajowych i międzynarodowych

Podmioty Odpowiedzialne za realizację celów operacyjnych: Biuro Promocji i Wspierania Organizacji Pozarządowych, Wydział Rozwoju, Jednostki Organizacyjne Powiatu Nowosądeckiego oraz inne podmioty, które w zakresie swoich zadań realizują przedmiotowe zadania

Tabela 18. Osiągnięte wskaźniki realizacji celów i zadań dla celu operacyjnego III.4.

L.p.	Miernik	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba wydanych/opracowanych materiałów promocyjnych	56 306	22 232	33 073
2	Liczba inicjatyw związanych z udziałem powiatu w krajowych i międzynarodowych sieciach współpracy	0	0	0
3	Liczba inwestycji związanych z promocją marki Sądeckiej na rynkach krajowych i zagranicznych	0	0	0
4	Liczba wspólnie zorganizowanych imprez z zakresu promocji marki Sądeckiej	228	196	197

Analiza uzyskanych wartości wskaźników w okresie monitorowania wskazuje, iż zostało zorganizowanych 621 imprez z zakresu promocji marki Sądeckiej takich jak: targi turystyczne, wystawy, prezentacje w czasie festiwali, eventów. Wydano również 111 611 szt. materiałów promocyjnych takich jak: katalogi, foldery, ulotki, broszury itp. Dodatkowo w 2018 roku zrealizowano w ramach projektu „**Budujemy- jeździmy-poznajemy**” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020 za pośrednictwem Euroregionu Tatry mapę regionu pogranicza z naniesionymi 16 trasami wycieczek rowerowych oraz atrakcjami turystycznymi w wersji drukowanej a także w elektronicznej wersji interaktywnej pod adresem : <https://malovanemapy.sk/mapa/powiat-nowosadecki.html>.

V. ANALIZA SPOŁECZNO - EKONOMICZNA POWIATU NOWOSĄDECKIEGO

V.1. Podstawa prawna funkcjonowania powiatu

Funkcjonowanie powiatu reguluje ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 511) Zgodnie z nią, powiat wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, posiada osobowość prawną a jego samodzielność podlega ochronie sądowej. O ustroju powiatu stanowi jego statut. W prawnych kompetencjach powiatu wyróżniamy głównie zadania publiczne, do których zaliczamy:

- edukację publiczną;
- promocję i ochronę zdrowia;
- pomoc społeczną;
- politykę prorodzinną;
- wspieranie osób niepełnosprawnych;
- transport zbiorowy i dróg publicznych;
- kulturę oraz ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami;
- kulturę fizyczną i turystykę;
- geodezję, kartografię i kataster;
- gospodarkę nieruchomościami;
- administrację architektoniczno-budowlaną;
- ochronę środowiska i przyrody;
- rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe;
- porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli;
- ochronę przeciwpowodziową, w tym wyposażenie i utrzymanie powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarową i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska;
- przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizację lokalnego rynku pracy;
- ochronę praw konsumenta;
- utrzymanie powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- obronność;
- promocję powiatu;
- współpracę i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- działalność w zakresie telekomunikacji..

Powiat wykonuje również zadania określone w innych ustawach.

V.2. Położenie i zasoby naturalne

V.2.1. Położenie

Powiat nowosądecki położony jest w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego. Od południa graniczy z Republiką Słowacką (granica państwa), od wschodu z powiatem gorlickim, od północy z tarnowskim i brzeskim, a od zachodu z limanowskim i nowotarskim. Większość terenu powiatu zajmują tereny górskie i wyżynne (pogórza), a także doliny rzeczne Dunajca z jego głównymi dopływami, Popradem i Kamienicą. Rzeki te rozdzielają główne pasma górskie Sądecczyzny: Beskid Sądecki, Beskid Niski i Beskid Wyspowy, otaczające Kotlinę Sądecką, która stanowi główne skupienie osadnicze regionu. W jej centrum, na 49°37' szerokości geograficznej północnej i 20°42' długości geograficznej wschodniej, leży Nowy Sącz-

stolica powiatu. Powiat nowosądecki zajmuje obszar ok. 1549 km², co stanowi ok. 10,2% powierzchni województwa małopolskiego.

V.2.2. Podział administracyjny

W skład powiatu nowosądeckiego wchodzi 16 jednostek stopnia podstawowego, w tym wg stanu na dzień 31.12.2018 r. 1 gmina miejska (Miasto Grybów), 4 gminy miejsko-wiejskie (Krynica- Zdrój, Muszyna, Piwniczna Zdrój i Stary Sącz) i 11 gmin wiejskich (mapa 1).

Mapa 1. Podział administracyjny powiatu nowosądeckiego.

Największą częścią powierzchni powiatu nowosądeckiego zajmują kolejno: Gmina Grybów, Gmina Krynica - Zdrój oraz Gmina Muszyna, zaś najmniejszymi jednostkami są: Miasto Grybów oraz Gmina Rytro.

V.2.3. Turystyka

Powiat nowosądecki jest powiatem o charakterze turystyczno-rolniczym, z niewielkim udziałem przemysłu. Dużym atutem powiatu jest rozwój turystyki. Jej wyznacznikiem są m. in. liczba turystycznych miejsc noclegowych oraz ogół korzystających z nich turystów, pod względem, których powiat nowosądecki ustępuje jedynie, za to dość zdecydowanie, powiatowi tatrzańskiemu. Ze względu na posiadane walory i zasoby największe możliwości rozwoju turystyki w powiecie obejmują miejscowości uzdrowiskowe. Wciąż jednak wyraźna jest dysproporcja pomiędzy, nie w pełni rozwiniętym socjalnym i technicznym zapleczem turystyki oraz jej wpływem na rozwój gospodarczy powiatu. Bardzo duże możliwości stwarzają w tej dziedzinie naturalne uwarunkowania środowiska. Turystyka w ostatnich latach staje się motorem rozwoju Sądecczyzny. Przemysł turystyczny oferuje nowe miejsca pracy, generując popyt na usługi i handel, napędzając koniunkturę w innych dziedzinach gospodarki. Wciąż powiększa się i podwyższa standard baza turystyczno-rekreacyjno-sanatoryjna, licząca obecnie około 13 050 miejsc noclegowych. Jedną z form turystyki, rozwijającej się na terenie powiatu jest agroturystyka i turystyka wiejska, czyli wypoczynek na wsi w gospodarstwie rolnym.

V.2.4. Infrastruktura drogowa

Zasadnicze znaczenie dla ruchu komunikacyjnego w powiecie ma droga krajowa 75 Branice – Niepołomice - droga nr 4 Brzesko - Nowy Sącz – Krzyżówka - Muszynka (granica państwa) z połączeniami do przejść granicznych w Mniszku nad Popradem, Leluchowie i Muszynie. Pozostałe, przebiegające przez teren powiatu nowosądeckiego drogi krajowe to:

- Nr 28 Zator – Wadowice – Rabka – Limanowa – Nowy Sącz – Gorlice – Jasło – Krosno – Sanok – Kuźmina – Bircza – Przemyśl – Medyka – granica państwa;
- Nr 87 Nowy Sącz – Stary Sącz – Piwniczna Zdrój – granica państwa.

Poza drogami krajowymi i wojewódzkimi zasadniczym elementem układu komunikacyjnego i transportowego powiatu nowosądeckiego są drogi powiatowe.

V.2.5. Parki, rezerваты, obszary chronione.

Powiat nowosądecki charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, dlatego też na terenie powiatu funkcjonują obszary chronione:

- Południowo-małopolski Obszar Chronionego Krajobrazu - w powiecie nowosądeckim obszar obejmuje gminy: Łososina Dolna oraz części gmin: Stary Sącz, Gródek nad Dunajcem, Korzenna, Chełmiec, Podegrodzie, Nawojowa, Łącko, Rytko, Piwniczna-Zdrój, Kamionka Wielka, Grybów, Łabowa i Krynica Zdrój.
- Popradzki Park Krajobrazowy
- Rezerваты przyrody:

- Baniska,
- Barnowiec,
- Białowodzka Góra nad Dunajcem,
- Cisy w Mogilnie,
- Diable Skały,
- Hajnik,
- Las Lipowy Obrożyska,
- Lembarczek,
- Łabowiec,
- Okopy Konfederadzkie,
  - Pomniki przyrody.
  - Obszar Natura 2000
- Uhryń,
- Wierchomla,
- Żebracze,

V.2.6. Analiza atutów i barier obszaru: Położenie i zasoby naturalne

Tabela 19. Analiza atutów i barier obszaru: Położenie i zasoby naturalne.

Atuty	Bariery
1. Transgraniczne położenie	1. Nie w pełni rozwinięte zaplecze turystyki
2. Atrakcyjność turystyczna regionu	2. Mały rozwój przemysłu
3. Walory przyrodnicze i krajobrazowe	3. Obszary chronione stanowiące bariery dla
4. Dobrze rozwinięta infrastruktura drogowa	rozwoju gospodarczego

5. Duża liczba uzdrowisk	4. Słaby lobbing na rzecz rozwoju subregionu
6. Dobra baza turystyczno- rekreacyjno- sportowa	5. Położenie geograficzne (peryferyjna lokalizacja)
7. Zasoby naturalne	6. Brak infrastruktury (drogowej, kolejowej, lotniczej)
8. Bliskość granicy	7. Ograniczenia dla rozwoju infrastruktury wynikające z programu Natura 2000.

V.3. Dane demograficzne

Powiat nowosądecki na dzień 31.12.2017r. liczył 214 999 osób, z tego 107 070 mężczyzn (49,8%) i 107 929 kobiet (50,2%). W stosunku do 2016 roku przybyło 1 135 osób. Ludność powiatu nowosądeckiego stanowiła 6,33% ludności województwa małopolskiego (3 395 663 osób). Powiat nowosądecki charakteryzuje się jednym z niższych wskaźników gęstości zaludnienia – 139 os/ km². Dla porównania, średnia gęstość zaludnienia w województwie małopolskim wynosi 223 osób na km². Najwyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia wyróżnia się Miasto Grybów ze względu na charakter miejski gminy i niewielki obszar jaki zajmuje także Miasto i Gmina Stary Sącz i Gmina Chelmec. Gminą o najniższym wskaźniku gęstości zaludnienia jest Gmina Łabowa, bowiem tam na 1 km² powierzchni przypada tylko 50 osób.

Tabela 20. Przyrost naturalny na przestrzeni lat 2010- 2016(dane GUS)

Lata	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba ludności	1215	1248	1092	1057	996	1027	1016	1157

Nadal notowany jest dodatni przyrost naturalny 1157 osób; urodzenia – 2 777 osób, zgony - 1 620 osoby. Tendencja spadkowa utrzymywała się do 2014 roku, po czym od 2015 roku wzrosła i sukcesywnie wzrasta.

V.3.1. Analiza atutów i barier obszaru: Demografia

Tabela 21. Analiza atutów i barier obszaru: Demografia

Atuty	Bariery
1. Wzrost liczby ludności 2. Duża liczba ludzi w wieku produkcyjnym 3. Dodatni przyrost naturalny 4. Korzystna demografia	1. Duża liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym 2. Zagrożenie ubóstwem dużej części mieszkańców

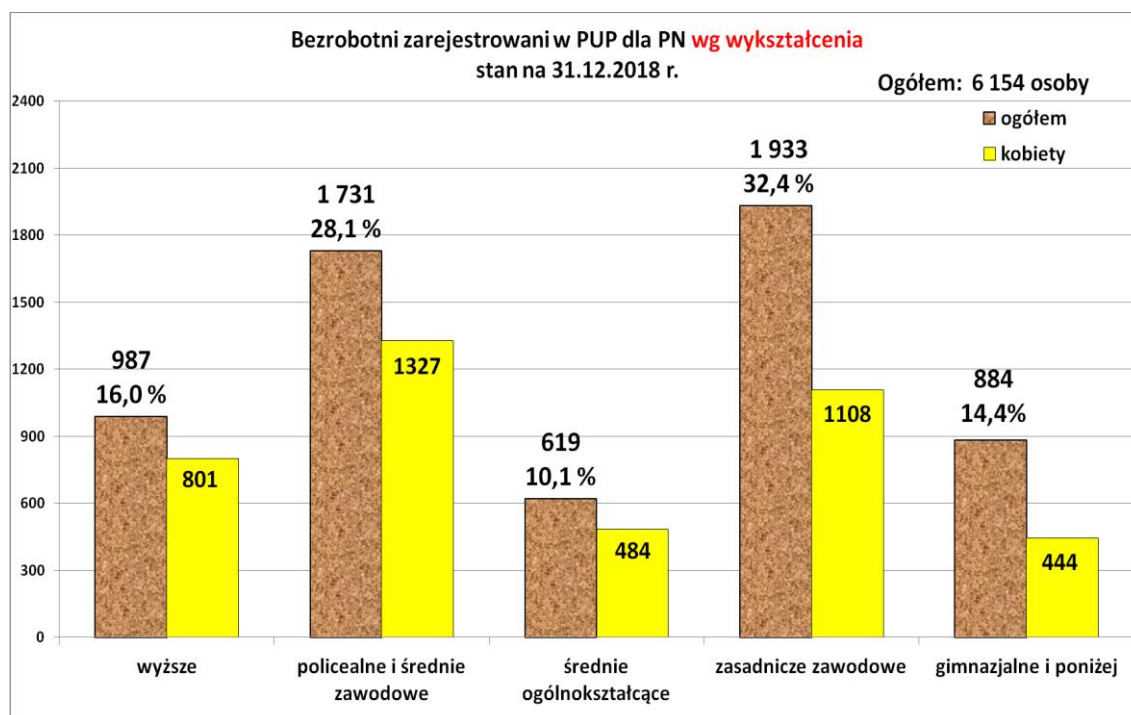
V.4. Edukacja

W powiecie nowosądeckim dużą rolę odgrywa szkolnictwo. Praktycznie w każdej wsi w powiecie jest szkoła podstawowa oraz gimnazjum. W miastach natomiast mieszczą się oprócz wyżej wymienionych szkół także szkoły ponadgimnazjalne (technika, licea oraz szkoły zawodowe).

Powiat Nowosądecki jest organem prowadzącym dla następujących szkół, oferujących możliwość podejmowania nauki w liceum, technikum oraz szkołach branżowych:

1. Powiatowy Zespół Szkół w Muszynie,
2. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Krynicy-Zdroju,
3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. ks. prof. Józefa Tischnera w Starym Sączu,
4. Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Grybowie,
5. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wincentego Witosa w Nawojowej,
6. Zespół Szkół im. św. Kingi w Łącku,
7. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Władysława Stanisława Reymonta w Tęgoborzy,
8. Zespół Szkół im. Władysława Orana w Marcinkowicach,
9. Liceum Ogólnokształcące im. Artura Grottgera w Grybowie,
10. Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Starym Sączu.

W roku szkolnym 2018/2019 w szkołach powiatu według stanu na dzień 30.09.2018 roku uczy się 2 641 osób w tym 1 290 kobiet i 1 351 mężczyzn. Dodatkowo powstaje coraz więcej przedszkoli i żłobków. Jest też duży wybór szkół dla dorosłych (m.in. Żak, Cosinus). W Nowym Sączu znajdują się dwie uczelnie wyższe: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa oraz Wyższa Szkoła Biznesu NLU. Szkolnictwo w powiecie charakteryzuje się dużą zdawalnością matur oraz egzaminów zawodowych.

Wykres 1. Ludność powiatu nowosądeckiego wg poziomu wykształcenia w roku 2018 (dane PUP)

Z danych dotyczących wykształcenia osób bezrobotnych wynika, że najwięcej osób posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe – 1 933, tj. 32,4% ogółu bezrobotnych oraz policealne i średnie zawodowe – 1 731 osób, tj. 16,0%.

V.4.1. Atuty i bariery dla obszaru: Edukacja

Tabela 22. Atuty i bariery dla obszaru: Edukacja

Atuty	Bariery
1. Wykwalifikowana kadra pedagogiczna 2. Dobrze rozwinięta sieć szkół i placówek oświatowych 3. Dostęp do różnych kierunków edukacji 4. Dostępne zaplecze oświatowo-szkoleniowe	1. Odpływ wykształconej kadry i młodzieży 2. System edukacji/szkolnictwa nie odpowiada na potrzeby rynku pracy. 3. Wzrost liczby zawodów deficytowych w powiecie

V.5. Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego.

Powiat nowosądecki charakteryzuje się różnorodnością historyczno - kulturową. Ważnym elementem infrastruktury społecznej są placówki kultury. W powiecie funkcjonują: kina, biblioteki miejskie, gminne oraz wiejskie, szkoły muzyczne oraz placówki działające w obszarze kultury. Każda wieś ma swój Dom Kultury. W większości gmin funkcjonują Koła Gospodyń wiejskich oraz zespoły ludowe. Organizowane są różne imprezy oraz wydarzenia kulturalne. Najbardziej znane wydarzenia w powiecie to m.in. Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych "Święto Dzieci Gór", Forum Ekonomiczne, Festiwal im. Jana Kiepury, Festiwal Biegowy, Święto Kwitnących Jabłoni. Dzięki wypełnionemu po brzegi kalendarzowi imprez kulturalnych powiat może liczyć na dużą ilość osób odwiedzających, którzy także napędzają turystykę regionu. Aktywnie działają też osoby indywidualne zajmujące się różnego rodzaju rzemiosłem oraz twórczością ludową.

W powiecie jest także dużo zabytków architektonicznych, dzięki którym region staje się bardziej atrakcyjny. Władze podejmują wiele działań, które mają za zadanie ochronę i renowację tychże zabytków. Wykonywane są prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

V.5.1. Analiza atutów i barier obszaru: Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego.

Tabela 23. Analiza atutów i barier obszaru: Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego.

Atuty	Bariery
1. Atrakcyjność kulturowa powiatu 2. Liczne wydarzenia kulturalne 3. Wielokulturowość, (powroty do korzeni), bogata i zróżnicowana kultura mniejszości etnicznych	1. Niewystarczający stan edukacji kulturalnej społeczności powiatu 2. Niska dostępność dóbr kultury, brak dostępu do kultury „wysokiej” (teatr, filharmonia) 3. Brak zintegrowanej oferty (jeden bilet wstępu do wielu obiektów) 4. Kultura ludowa – ryzyko zamknięcia się w jej kręgu

V.6. Ochrona Zdrowia

Zasoby ochrony zdrowia stanowią przede wszystkim istniejąca infrastruktura publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, sprzęt medyczny oraz kadra medyczna. Głównym celem jest ciągle dążenie do poprawy jakości i dostępności udzielanych świadczeń zdrowotnych. Opieka zdrowotna w powiecie nowosądeckim sprawowana jest przez sieć placówek stacjonarnej (leczenie szpitalne) i ambulatoryjnej opieki medycznej oraz zespołów wyjazdowych ratownictwa medycznego. Mocną stroną jest rozwinięta sieć usług medycznych w powiecie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, podstawowych i specjalistycznych oddziałów szpitalnych, różnorodność profili medycznych specjalistycznych oddziałów szpitalnych oraz zabezpieczenie mieszkańców powiatu opieką ratownictwa medycznego.

W powiecie znajduje się jeden stacjonarny zakład opieki szpitalnej: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital im. J. Dietla w Krynicy- Zdroju.

Z każdym rokiem w powiecie nowosądeckim zwiększa się liczba osób starszych oraz wymagających stałej opieki specjalistycznej. W związku z tym wzrasta zapotrzebowanie na opiekę długoterminową. W powiecie funkcjonują zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, leczniczo-opiekuńcze, hospicja oraz pielęgniarские opieki długoterminowe.

Zadaniem podstawowej opieki zdrowotnej jest udzielanie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych przez lekarza rodzinnego lub lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) – zadanie gminy, prowadzenie profilaktyki, sprawowanie opieki nad młodzieżą szkolną, w sposób szczególny sprawowanie opieki nad kobietą w ciąży oraz noworodkiem, w miejscu udzielania świadczeń jak i w środowisku zamieszkania. W powiecie opieka ta jest bardzo dobrze rozwinięta. Mieszkańcy powiatu korzystają z Ośrodków Zdrowia, Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz z prywatnych przychodni lekarskich. Dostępna dla nich jest również całodobowa opieka ambulatoryjna, dyżury nocne i świąteczne, opieka wyjazdowa oraz transport sanitarny.

Uzupełnieniem świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej udzielanych ambulatoryjnie są specjalistyczne świadczenia udzielane przez poradnie specjalistyczne. Korzystanie z większości porad specjalistycznych musi zostać poprzedzone skierowaniem lekarza pierwszego kontaktu. Wyjątek stanowią poradnie: dermatologiczna, ginekologiczno- położnicza, okulistyczna, psychiatryczna i onkologiczna oraz stomatologia.

Opieka specjalistyczna szpitalna w powiecie nowosądeckim świadczona jest przez Specjalistyczny Szpital im. Jędrzeja Śniadeckiego w Nowym Sączu oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Szpital im. J. Dietla w Krynicy-Zdroju, natomiast ambulatoryjna opieka specjalistyczna świadczona jest przez wszystkie samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej oraz w jednostkach niepublicznych.

W powiecie nowosądeckim funkcjonuje 45 apteki oraz 10 punktów aptecznych. Niektóre apteki otwarte są całą dobę siedem dni w tygodniu. Pracuje w nich wykształcona kadra magistrów farmacji.

Na terenie powiatu nowosądeckiego znajdują się znane uzdrowiska m.in.: Krynica-Zdrój, Piwniczna-Zdrój oraz Muszyna, które wyróżniają się leczniczym klimatem oraz dużymi zasobami naturalnymi wód leczniczych.

V.6.1. Analiza atutów i barier obszaru: Ochrona Zdrowia

Tabela 24. Analiza atutów i barier obszaru: Ochrona Zdrowia

Atuty	Bariery
1. Rozwinięta sieć usług medycznych 2. Duża ilość poradni specjalistycznych 3. Całodobowy dostęp do aptek 4. Dobra i urozmaicona baza zabiegowa uzdrowisk 5. Dobrze rozwinięta infrastruktura uzdrowiskowa 6. Wykształcona kadra lekarska 7. Walory lecznicze (czyste środowisko, wody mineralne, brak przemysłu ciężkiego)	1. Długi czas oczekiwania na wizytę w poradniach specjalistycznych 2. Limity świadczeń finansowanych przez NFZ 3. Ograniczenie w finansowaniu świadczeń w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego przez NFZ

V.7. Pomoc Społeczna

Pomoc Społeczna przeznaczona jest dla ludzi, którzy nie radzą sobie w zmieniającej się szybko rzeczywistości. Pełni ona dużą rolę w systemie społecznym.

W powiecie nowosądeckim funkcjonują Domy Pomocy Społecznej:

- DPS w Zbyszycach (liczba mieszkańców 116)
- DPS w Klęczanach (liczba mieszkańców 68)
- DPS w Muszynie (liczba mieszkańców 68)

Do Domów Pomocy Społecznej mogą być kierowane osoby, które z uwagi na wiek, sytuację życiową, warunki rodzinne, mieszkaniowe, materialne kwalifikują się do korzystania z tej formy pomocy. Mogą to być również osoby przewlekle chore, których stan zdrowia nie wymaga leczenia szpitalnego, natomiast istnieje uzasadniona potrzeba stałej opieki.

Funkcjonują także domy dziecka:

- Dom Dziecka w Klęczanach
- Rodzinny Dom Dziecka w Lipnicy Wielkiej
- Rodziny Zastępcze

Istnieją powiatowe ośrodki wsparcia w powiecie nowosądeckim:

- Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Zbyszycach,
- Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Muszynie.

Funkcjonują także ośrodki wspierania osób niepełnosprawnych, które prowadzą także WTZ m.in.:

- WTZ w Siołkowej, Gmina Grybów
- Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach,
- Spółdzielnia Inwalidów „Karpatia” w Grybowie,
- Stowarzyszenie Rodziców, Przyjaciół, Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „Promyk” Gostwica
- Stowarzyszenie „Dolina Dunajca” w Łącku
- WTZ w Korzennej, Gmina Korzenna

W powiecie nowosądeckim działa również Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej (PZAZ). W Zakładzie mogą znaleźć zatrudnienie osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu

niepełnosprawności oraz z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe oraz autyzm

V.7.1. Analiza barier i atutów obszaru: Pomoc Społeczna

Tabela 26. Analiza barier i atutów obszaru: Pomoc Społeczna

Atuty	Bariery/Zagrożenia
1. Rozwój form opieki zastępczej 2. Funkcjonowanie Domu Dziecka oraz Rodzinnego Domu Dziecka 3. Funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej	1. Znaczna ilość obiektów niedostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych 2. Coraz większa liczba osób korzystających z DPS i placówek opiekuńczo - wychowawczych

V.8. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne, to ogół warunków i instytucji urzędowych, chroniących suwerenność państwa, majątek ogólnonarodowy, życie, zdrowie i mienie obywateli. Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy, administracji państwowej oraz administracji samorządowej, szczególnie zaś instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, takich jak: Policja, Straż Graniczna, Straż Pożarna, Sanepid, Weterynaria, Nadzór Budowlany.

Powiat nowosądecki posiada wyspecjalizowane organy do ochrony bezpieczeństwa publicznego. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu chroni życie, zdrowie, mienie mieszkańców powiatu przed pożarem, klęską żywiołową lub innym zdarzeniem. Dodatkowo w mniejszych miejscowościach funkcjonują Ochotnicze Straże Pożarne, które pomagają mieszkańcom w różnych sytuacjach.

Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu zajmuje się ochroną zdrowia, życia i mienia obywateli, zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego oraz innymi zadaniami zleconymi przez sądy, prokuraturę, organy administracji państwowej i samorządowej. Również ten organ posiada do pomocy komisariaty i posterunki policji w innych miejscowościach.

V.8.1. Analiza atutów i barier obszaru: Bezpieczeństwo publiczne

Tabela 26. Analiza atutów i barier obszaru: Bezpieczeństwo publiczne

Atuty	Bariery/Zagrożenia
1. Duża liczba jednostek OSP (Ochotnicza Straż Pożarna) i ich dobre wyszkolenie 2. Koncentracja na terenie powiatu służb odpowiedzialnych za szeroko pojęte bezpieczeństwo - Straż Graniczna, Policja, Straż Pożarna, Państwowa Inspekcja Transportu, Straże Miejskie, Sanepid, Weterynaria, Nadzór Budowlany. 3. Wysokie bezpieczeństwo publiczne	1. Wzrost ilości i różnorodności zagrożeń na terenie powiatu

V.9. Turystyka

Głównymi kierunkami rozwoju turystyki w powiecie nowosądeckim są: turystyka uzdrowiskowa, turystyka transgraniczna, agroturystyka, turystyka biznesowa, turystyka specjalistyczna w różnych odmianach oraz turystyka pielgrzymkowa. Powiat posiada bogate zróżnicowane naturalne i kulturowe walory turystyczne:

- walory wypoczynkowe - zdeterminowane ukształtowaniem terenu z gęstą siecią szlaków turystycznych docierających do jego najbardziej atrakcyjnych regionów. Obszary pasm górskich pokrywa gęsta sieć szlaków pieszych oraz rowerowych służących rozwojowi turystyki aktywnej,
- walory specjalistyczne - największe znaczenie w regionie mają występujące źródła wód mineralnych czyniąc z powiatu nowosądeckiego znaczący kompleks uzdrowiskowy w Polsce. Spośród walorów specjalistycznych dużą popularnością cieszą się te, służące uprawianiu sportów zimowych. Zima jest tu mroźna, a pokrywa śnieżna zalega bardzo długo. Najbardziej znane wyciągi narciarskie to Jaworzyna Krynicka, Słotwiny oraz Wierchomla.
- walory krajoznawcze środowiska oraz kulturowe - znajdują się tu Popradzki Park Krajobrazowy, rezerваты oraz pomniki przyrody. Natomiast do walorów kulturowych zaliczamy materialne i niematerialne wytwory kultury oraz współczesne osiągnięcia człowieka, których w powiecie nowosądeckim jest bardzo dużo. Dużym zainteresowaniem turystów cieszą się również imprezy lokalne.

W powiecie nowosądeckim do miejscowości turystycznych zaliczyć można:

- Muszynę
- Krynicę - Zdrój
- Stary Sącz
- Grybów
- Rytro
- Łącko
- Piwniczną - Zdrój
- Rożnów
- Gródek nad Dunajcem.

Każda z tych miejscowości zapewnia inne, ciekawe atrakcje turystyczne dla ludzi w każdym wieku. Dodatkowo, we wsiach powiatu nowosądeckiego rozwija się gałąź turystyki- agroturystyka.

V.9.1. Analiza atutów i barier obszaru: Turystyka

Tabela 27. Analiza atutów i barier obszaru: Turystyka

Atuty	Bariery
1. Nasycenie regionu atrakcjami turystycznymi 2. Korzystny układ komunikacyjny, przygraniczne położenie powiatu 3. Duże skupisko uzdrowisk 4. Duża ilość walorów kulturowych 5. Obszary chronione 6. Całoroczna zróżnicowana oferta turystyczna 7. Znacząca liczba gospodarstw agroturystycznych 8. Oznakowanie turystyczne regionu 9. Wypracowanie turystyczno- uzdrowiskowej marki regionu 10. Historia – korzenie galicyjskie (I wojna światowa) 11. Atrakcje turystyczne: szlak architektury drewnianej, obiekty UNESCO, szlak naftowy, Miasteczko galicyjskie	1. Odpływ profesjonalnej kadry przygotowanej do obsługi turystów 2. Brak oznakowania (rozproszenie informacji; słaba dostępność centrów informacyjnych) 3. Słaba znajomość języków obcych wśród mieszkańców i pracowników obiektów turystycznych 4. Słaba promocja (informacja na zewnątrz i wewnątrz) 5. Brak badań marketingowych dot. turystów i ich preferencji

V.10. Rynek pracy

Prowadzeniem polityki rynku pracy w powiecie nowosądeckim zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu. Głównym celem aktywnej polityki rynku pracy jest aktywizacja osób bezrobotnych poprzez doradztwo zawodowe, organizację szkoleń itp. W powiecie występuje bardzo duże bezrobocie w stosunku do miasta Nowy Sącz oraz województwa małopolskiego. Na koniec grudnia 2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego zarejestrowanych było 6 154 osób bezrobotnych¹ w tym 4 164 kobiety (67,7 %) i 1 990 mężczyzn (32,3 %). W stosunku do ubiegłego roku liczba bezrobotnych spadła o 307 osób w stosunku do grudnia w 2017 r. i mniejsza o 1 439 osób w stosunku do grudnia 2016 r. Podobnie jak w ostatnich latach po sezonowym spadku bezrobocia w okresie wiosenno - letnim późną jesienią i w okresie zimy bezrobocie przybrało wartość wzrostową.

Wykres 2. Stopa bezrobocia (%) Źródło: GUS

Miesiące	Powiat Nowosądecki	Miasto Nowy Sącz	Województwo Małopolskie	Kraj
Grudzień 2012 r.	18,1	11,0	11,5	13,4
Grudzień 2013 r.	17,8	10,8	11,6	13,4
Grudzień 2014 r.	14,9	8,9	9,9	11,5
Grudzień 2015 r.	13,6	7,8	8,4	9,8

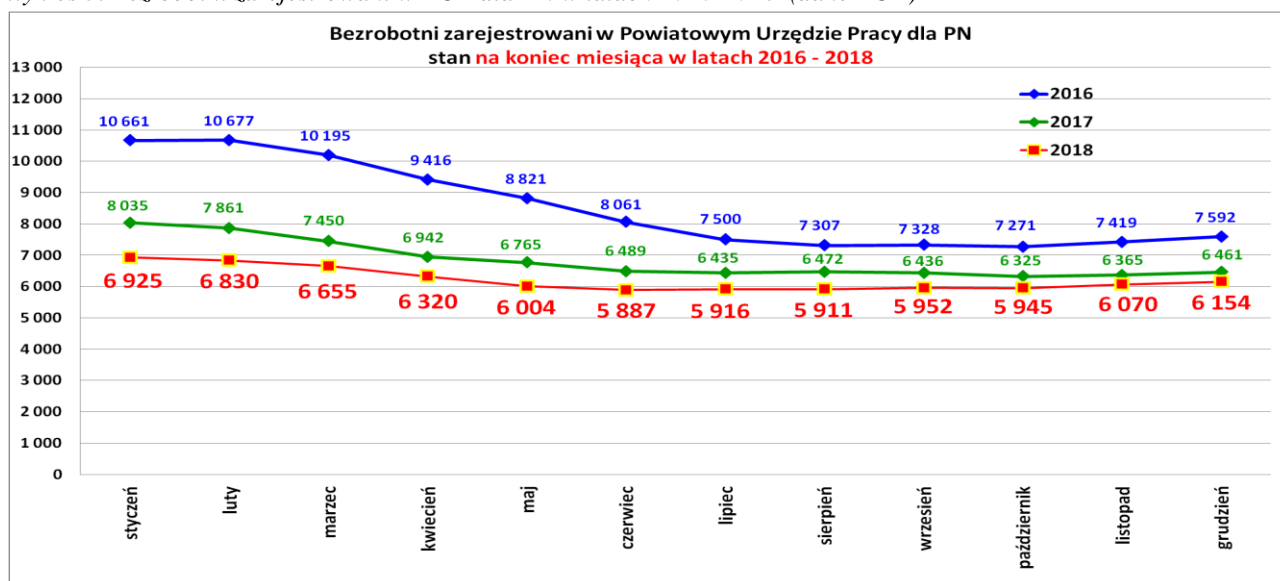
¹Źródło: <http://nowysacz.praca.gov.pl>

Grudzień 2016 r.	10,5	6,3	6,7	8,3
Grudzień 2017 r.	8,7	4,1	5,4	6,6
Grudzień 2018 r.	8,2	3,2	4,7	5,8

Powiat nowosądecki w 2018 roku był w ścisłej czołówce powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w Małopolsce. Jak pokazują dane w 2018 roku stopa bezrobocia w powiecie nowosądeckim wynosiła 8,2% i była wyższa o 5% od stopy bezrobocia w Nowym Sączu i o 3,4% od stopy bezrobocia w województwie małopolskim. Jest wiele przyczyn bezrobocia. Do głównych możemy zaliczyć zakończenie prac sezonowych, zbyt mała ilość miejsc pracy w stosunku do osób jej poszukujących. Dodatkowo, nadal wiele osób rejestruje się w urzędach pracy, a pracuje „na czarno” w Polsce oraz za granicą.

Wykres 3. Bezrobotni zarejestrowani w PUP dla PN w latach 2016-2018 (dane PUP)

Analizując jednak trendy na rynku pracy widać, że lokalny rynek pracy zmienia się i przybiera nowe oblicze sukcesywnie spada liczba bezrobotnych, zmniejsza się stopa bezrobocia, pracodawcy zgłaszają coraz więcej dobrych ofert pracy, pojawiają się możliwości negocjacji wyższych wynagrodzeń, częściej oferowane są stabilne warunki zatrudnienia w postaci dłuższych umów o pracę, zatrudnieni mają poczucie mniejszego ryzyka utraty pracy.

V.10.1. Analiza atutów i barier obszaru: Rynek pracy

Tabela 27. Analiza atutów i barier obszaru: Rynek pracy

Atuty	Bariery
1. Sprawna instytucjonalna obsługa rynku pracy 2. Systematyczne badanie rynku pracy 3. Duża mobilność zawodowa	1. Niskie wynagrodzenia na lokalnym rynku pracy 2. Odpływ wykwalifikowanej kadry 3. Zatrudnienie nieformalne 4. Ograniczony rynek pracy – niskie zapotrzebowanie na osoby z wyższym wykształceniem, wysokie bezrobocie

5. Niskie dochody ludności pociągające za sobą słaby popyt

V.11. Komunikacja

Dostępność komunikacyjna określa łatwość dotarcia do celu podróży. Jej poziom zależy od położenia geograficznego, jakości i gęstości sieci drogowej i kolejowej, jakości funkcjonowania komunikacji zbiorowej, zintegrowanie dostępnych środków transportu, a także od powiązań komunikacyjnych z siecią komunikacyjną województwa i kraju. Sieć komunikacyjna powiatu nowosądeckiego jest dobrze rozwinięta. Jest tu prawie 505,3 km dróg powiatowych. Mniejsze miejscowości w powiecie łączą drogi gminne. Niewielką rolę odgrywa kolej. Dobrze rozwinięty jest również system komunikacji zbiorowej (MPK, PKS, prywatni przewoźnicy). Środkami komunikacji zbiorowej nie tylko dojedziemy w każde miejsce w powiecie, ale również w wiele miejsc w Polsce oraz za granicą.

V.11.1. Analiza atutów i barier dla obszaru: Komunikacja

Tabela 28. Analiza atutów i barier dla obszaru: Komunikacja

Atuty	Bariery
1. Dobrze rozwinięta wewnętrzna sieć drogowa 2. Powiązanie układu komunikacyjnego z terenami o dużych walorach turystycznych i uzdrowiskowych	1. Zły stan dróg 2. Brak szybkiego połączenia z Krakowem 3. Słaba infrastruktura komunikacyjna: brak dobrej komunikacji z metropolią, brak dróg szybkiego ruchu; brak lotniska / linii kolejowych; brak towarowego przejścia granicznego

V.12. Środowisko

W powiecie nowosądeckim jest 73 696 ha użytków rolnych, co stanowi 48% całej powierzchni gruntów. Dominują tu małe gospodarstwa rolne o niewyspecjalizowanym charakterze uprawnym. Najczęściej uprawia się ziemniaki i zboża. Duża część rolników zajmuje się również chowem bydła. Coraz więcej w powiecie pojawia się nowoczesnych sadów, głównie jabłoniowych.

Na obszarze powiatu istnieje dobrze rozbudowana sieć hydrograficzna rzek i potoków o stosunkowo dużych zasobach wód zasilających rzekę Dunajec i jej dopływy znacznymi ilościami czystej wody.

W powiecie znaczne są ilości wód podziemnych, które są przydatne do picia oraz na potrzeby gospodarcze. Eksploatowane są również wody mineralne, które na terenie powiatu występują w dość dużych ilościach. Zaopatrzenie w wodę mieszkańców powiatu nowosądeckiego bazuje głównie na lokalnych sieciach wodociągowych zasilanych zarówno z ujęć wód podziemnych jak i ujęć wód powierzchniowych. Cały czas rozbudowywana jest gospodarka wodno-ściekowa.

Na terenie powiatu co roku wytwarzane są ogromne ilości odpadów. Ok. 90% tych odpadów to odpady niesegregowalne. Szacuje się, że w 2015 roku w powiecie nowosądeckim zebrano 23 897 ton zmieszanych odpadów. Na terenie powiatu działa 1 składowisko odpadów, które spełnia wymogi techniczne. W 2010 roku zamknięto składowisko w Krynicy-Zdroju.

System energetyczny powiatu nowosądeckiego jest bardzo dobrze rozwinięty. Na terenie powiatu jest elektrownia wodna oraz węzeł energetyczny w Gminie Gródek nad Dunajcem. Działa także 7 stacji energetycznych. Natomiast większość gmin powiatu nie posiada sieci gazowej.

V.12.1. Analiza atutów i barier obszaru: Środowisko

Tabela 29. Analiza atutów i barier obszaru: Środowisko

Atuty	Bariery
1. Czyste obszary wiejskie, ekologiczne, zdrowe środowisko 2. Duży zasób wód powierzchniowych i podziemnych 3. Oczyszczalnie ścieków w większości miast 4. Możliwość wykorzystania zasobów naturalnych	1. Brak oczyszczalni ścieków w małych miejscowościach 2. Sieć gazowa doprowadzona do małej liczby gmin powiatu.

VI. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU POWIATU NOWOSĄDECKIEGO

VI.1. Analiza SWOT powiatu nowosądeckiego

Analiza SWOT to jedna z efektywniejszych metod diagnozowania. Jest pomocna w uporządkowaniu informacji na temat powiatu, jego zasobów i ewentualnych braków oraz na temat makro otoczenia, w którym funkcjonuje – szans i zagrożeń, które mogą wpłynąć na jego rozwój. Analiza SWOT pozwala nie tylko opisać obecną sytuację powiatu i jego otoczenia, ale również wskazać najsilniejsze zależności pomiędzy czynnikami wewnętrznymi (mocne i słabe strony) i zewnętrznymi (szanse i zagrożenia). Zależności o największym stopniu nasilenia pokazują obszary problemowe oraz mocne, które wymagają podjęcia pewnych działań – przeciwdziałających lub wzmacniających. Analiza SWOT jest więc narzędziem ułatwiającym planowanie działań strategicznych oraz wybór konkretnej strategii.

Przeprowadzona diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu nowosądeckiego pozwala na sformułowanie analizy SWOT:

Tabela 30. Analiza SWOT powiatu nowosądeckiego

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – Korzystna struktura demograficzna powiatu – wysoki udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz niski udział ludności w wieku poprodukcyjnym; – Potencjał ludzki: korzystna demografia; wykształcenie, niskie koszty pracy; – Dodatni przyrost naturalny; – Przedsiębiorczość jako postawa mieszkańców; – Duża mobilność zawodowa; – Dobrze rozbudowana i rozwijająca się sieć szkolnictwa ponadgimnazjalnego; – Rozwinięta sieć otoczenia biznesu; – Dobrze rozwinięta infrastruktura sanatoryjna; – Ekologiczne, zdrowe środowisko; – Liczne walory turystyczne; – Dobra baza rekreacyjno-turystyczno-sportowa; – Walory przyrodnicze z dużymi obszarami terenów prawnie chronionych; – Walory lecznicze (czyste środowisko, wody mineralne, brak przemysłu ciężkiego); – Bogata oferta kulturalna; – Złoża kopalin pospolitych; – Zrównoważone budżety większości gmin powiatu; – Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w	<ul style="list-style-type: none"> – Wysoki stopień pauperyzacji społeczeństwa; – Wysoka stopa bezrobocia rejestrowanego (długotrwale bezrobotni, kobiety, mieszkańcy małych miejscowości); – Ograniczony rynek pracy – niskie zapotrzebowanie na osoby z wyższym wykształceniem; – System edukacji/szkolnictwa nie odpowiada na potrzeby rynku pracy; – Niskie dochody ludności pociągające za sobą słaby popyt; – Zagrożenie ubóstwem dużej części mieszkańców; – Ujemne saldo migracji; – Spadek nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw; – Brak inwestycji; – Peryferyjna lokalizacja; – Niewystarczająca dostępność komunikacyjna; – Brak dobrej komunikacji z metropolią, brak dróg szybkiego ruchu; brak lotniska / linii kolejowych; brak towarowego przejścia granicznego; – Słabo rozwinięta sieć wodociągowa i gazownicza – Braki w sieciach kanalizacyjnych; – Niewystarczająco rozwinięty system

<p>wydatkach budżetowych powiatu i gmin;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Promocja regionu; – Położenie przygraniczne - rozwój sektora usługowego i turystycznego; – Prężne ośrodki rozwoju – Krynica-Zdrój, Muszyna, , Stary Sącz, Grybów; – Liczne inicjatywy lokalne, mające na celu rozwój powiatu; – Poczucie bezpieczeństwa publicznego; 	<p>oczyszczalni ścieków;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brak odpowiednich terenów inwestycyjnych; – Ograniczone możliwości administracji lokalnej w zakresie wspierania rozwoju gospodarczego powiatu; – Niski poziom dochodów budżetowych powiatu; – Mała powierzchnia gospodarstw rolnych; – Ograniczone możliwości rozwoju ze względu na tereny obszaru NATURA 2000; – Informacja i promocja gospodarcza słabo rozwinięta;
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – Możliwość wykorzystania stosunkowo tanich zasobów ludzkich; – Wzrost znaczenia sektora usług rynkowych i nierynkowych; – Wykorzystanie atrakcyjności turystycznej; – Lokalizacja powiatu w obszarze przygranicznym; – Współpraca powiatu z gminami (koordynacja działań prorozwojowych); – Bliskość Nowego Sącza (rynek zbytu płodów rolnych, moda na osiedlanie się poza miastem); – System ofert inwestycyjnych; – Możliwość realizacji i udział w projektach; współfinansowanych z funduszy unijnych w ramach programowania na lata 2014 – 2020; – Możliwość skorzystania ze środków pomocowych i kredytów preferencyjnych na tworzenie nowych miejsc pracy; – Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla poruszania się osób niepełnosprawnych; – Wzrost ogólnego poziomu życia społeczeństwa związany ze wzrostem gospodarczym kraju; – Tworzenie i inicjowanie współpracy związków międzygminnych; – Informatyzacja powiatu; – Rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej; 	<ul style="list-style-type: none"> – Brak efektywnego systemu wspierania rozwoju małych i średnich firm; – Niewystarczające działania w zakresie kształtowania polityki przestrzennej; – Zmniejszająca się liczba pracujących; – Przejmowanie wykwalifikowanych kadr przez duże miasta (Kraków, Nowy Sącz); – Zagrożenie powodziowe i osuwiskowe; – Wysokooprocentowane kredyty inwestycyjne; – Niestabilność przepisów prawa i przepisów wykonawczych; – Niezrozumiała polityka kredytowa państwa i banków komercyjnych; – Skomplikowane procedury i wysokie wymagania instytucji pomocowych, udzielających wsparcia finansowego; – Słaby rozwój małych i średnich firm spowodowany dużymi kosztami pracy – podatki, ZUS; – Migracja wykwalifikowanej siły roboczej i młodzieży; – Niskie finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej przez Narodowy Fundusz Zdrowia; – Niska opłacalność produkcji rolnej; – Źle funkcjonująca reforma zdrowia; – Konkurencyjność cenowa produktów rolnych, importowanych z krajów UE i innych krajów;

<ul style="list-style-type: none"> – Napływ kapitału zagranicznego; – Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i gazowniczej na obszarach wiejskich; – Promocja powiatu i jego walorów turystycznych i krajobrazowych; – Rozwój systemu rodzinnej opieki zastępczej; – Krzewienie wśród młodzieży powiatu wartości ekologicznych i lokalnych tradycji; – Rozwój działalności agroturystycznej uzupełniającej ofertę turystyczną powiatu; – Rozszerzanie zasięgu imprez kulturalnych; – Organizacja imprez popularyzujących kulturę fizyczną. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zbyt mała liczba inwestycji generujących miejsca pracy; – Bezrobocie i brak możliwości zatrudniania pozarolniczego na terenach wiejskich; – Wzrost patologii społecznej; – Zwiększenie środków finansowych na pomoc społeczną; – Brak skutecznej polityki państwa i regionu w celu aktywizacji terenów o dużym potencjale produkcyjnym.
--	---

Wskazywane mocne strony powiatu nowosądeckiego to:

- Liczne atrakcje turystyczne
- Liczne inicjatywy lokalne, mające na celu rozwój powiatu
- Dobrze rozwinięta infrastruktura sanatoryjna

Słabe strony powiatu nowosądeckiego to przede wszystkim:

- Stosunkowo wysoka stopa bezrobocia
- Brak odpowiednich terenów do inwestycji
- Niski poziom dochodów budżetowych powiatu

Szansą dla rozwoju powiatu jest:

- Możliwość pozyskiwania środków UE na inwestycje na terenie powiatu
- Wykorzystanie atrakcyjności turystycznej
- System ofert inwestycyjnych

Zagrożeniem dla powiatu nowosądeckiego może stać się:

- Migracja wykwalifikowanej siły roboczej i młodzieży
- Zbyt mała liczba inwestycji generujących miejsca pracy
- Niska opłacalność produkcji rolnej

VII. Podsumowanie

Monitoring strategii jest stałym i ciągłym procesem obserwacji, mającym na celu zapewnienie informacji na temat słuszności i skuteczności podejmowanych działań. Przedstawiony raport z monitoringu Programu Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego do roku 2020 został sporządzony na podstawie zebranych danych z komórek starostwa powiatowego, jednostek organizacyjnych powiatu oraz na podstawie innych ogólnodostępnych danych, zgodnie z miernikami realizacji celów rozwoju Powiatu Nowosądeckiego.

Na podstawie analizy zebranych materiałów, należy pozytywnie ocenić stopień realizacji Programu Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego do roku 2020 w okresie objętym niniejszym raportem. W okresie monitorowanym udało się zrealizować większość celów operacyjnych i zadań strategicznych ujętych w ww. dokumencie. Należy z satysfakcją stwierdzić również, że część projektów ma już charakter cykliczny, co z punktu widzenia monitoringu jest zjawiskiem bardzo pożądanym, ponieważ pozwala w sposób systematyczny badać i porównywać efekty ich realizacji w ujęciu kilkuletnim. Zespół po przeanalizowaniu zgromadzonych danych w zakresie realizacji założeń Programu Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego do roku 2020 w okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2018r. stwierdził że:

- ✓ nakłady czasowe, ludzkie i finansowe włożone w realizację działań są adekwatne do otrzymania efektów;
- ✓ realizowane działania przyczyniają się do osiągnięcia wyznaczonych celów;
- ✓ realizowane działania są adekwatne do potrzeb.

Powiat Nowosądecki dobrze wykorzystał dostępne fundusze na realizację przedsięwzięć głównie z zakresu infrastruktury drogowej, oświaty, ochrony zdrowia i pomocy osobom bezrobotnym.

W świetle powyższych wniosków i rekomendacji należy stwierdzić, iż realizacja Programu Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego do roku 2020 przebiega w sposób planowany, a cele i kierunki rozwoju zawarte w dokumencie zachowują swoją aktualność, co implikuje stwierdzenie, iż działania prowadzone w ramach analizowanego dokumentu przyczyniają się w sposób znaczący i optymalny do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu nowosądeckiego.